

Federale Pensioendienst
Zuidertoren
1060 Brussel
www.pensioendienst.fgov.be

.be

Overlevingspensioenen van het ambtenarenstelsel

Augustus 2017

INHOUDSTAFEL

Inleiding	4
Enkele opmerkingen in verband met de tekst van deze brochure.....	4
De hervorming van de overlevingspensioenen	6
OVERLEVINGSPENSIOENEN	
Recht & berekening	8
Vooraf	9
Rechthebbenden	9
Het overlevingspensioen van de langstlevende huwelijkspartner	10
Toekenningsvoorwaarden voor het overlevingspensioen	11
De huwelijkspartner is overleden vóór 1 januari 2015.....	12
De huwelijkspartner is overleden na 31 december 2014	13
De overgangsuitkering	14
Berekening van het overlevingspensioen van de langstlevende huwelijkspartner	19
Het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner	21
Toekenningsvoorwaarden voor het overlevingspensioen	21
De ex-huwelijkspartner overlijdt vóór 1 januari 2015.....	23
De ex-huwelijkspartner overlijdt na 31 december 2014.....	24
Berekening van het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner	32
Het overlevingspensioen van de wezen	33
Aanvraag van een overlevingspensioen of een overgangsuitkering	34
Maximumbedragen voor de overlevingspensioenen en overgangsuitkeringen	36
Gewaarborgd minimumbedrag	37
Cumulatie	38

ANDERE VOORDELEN	39
Vakantiegeld en aanvullende toeslag bij het vakantiegeld	40
Begrafenisvergoeding	41
OVERLEVINGSPENSIOENEN	
De uitbetaling	42
Uitbetaling van de pensioenen	43
Betalingswijzen	44
Inhoudingen op de pensioenen	45
Terugvorderingen	45
Aanpassing van de pensioenbedragen	46
Beslaglegging en overdracht	46
BIJLAGEN	47
Bijlage 1 Wat te doen bij het overlijden van een gepensioneerde?	48
Bijlage 2 Veelgestelde vragen (FAQ)	50
Bijlage 3 Enkele voorbeelden	53
DE PENSIOENDIENST DIENSTVERLENING & CONTACT	58
Enkele woorden over de Pensioendienst	59
De Pensioendienst contacteren	60
U heeft een klacht?	63

Deze brochure werd gemaakt door de Communicatiedienst van de FPD.

Zij mag niet worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt
voor publicitaire, winstgevende of andere doeleinden
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de FPD.

De gedeeltelijke of integrale reproductie is toegestaan
wanneer die reproductie uitsluitend bestemd is voor privégebruik.

Inleiding

Enkele opmerkingen in verband met de tekst van deze brochure

Deze brochure bevat algemene inlichtingen over de **overlevingspensioenen van het ambtenarenstelsel**. Gezien de complexiteit van de pensioenmaterie, kunnen niet alle details aan bod komen.

Bedragen

De bedragen in deze brochure zijn reeds geïndexeerde bedragen (1,6734: index van toepassing vanaf 30 juni 2017).

De pensioenwetgeving

De inlichtingen in deze brochure zijn gebaseerd op de wetten van:

- 28 december 2011 houdende diverse bepalingen (B.S. 30.12.2011);
- 13 december 2012 houdende diverse wijzigingsbepalingen betreffende de pensioenen van de overheidssector (B.S.21.12.2012);
- 15 mei 2014 houdende diverse bepalingen (B.S. 19.06.2014);
- 10 augustus 2015 tot verhoging van de wettelijke leeftijd voor het rustpensioen, de voorwaarden voor de toegang tot het vervroegd pensioen en de minimumleeftijd voor het overlevingspensioen (B.S. 21.08.2015).

Begrip ambtenaar

Het woord ambtenaar moet in deze brochure geïnterpreteerd worden als ieder vastbenoemd of daarmee gelijkgesteld personeelslid tewerkgesteld in de overheidssector (zoals stagiairs). Uit deze definitie vloeit voort dat ook magistraten, leerkrachten, militairen, personeelsleden bij de politie,... onder 'ambtenaar' vallen.

Gelijkheid man – vrouw

Om de leesbaarheid te verhogen, wordt enkel 'hij', 'zijn' of 'huwelijkspartner' vermeld. Dit betekent hoegenaamd niet dat de tekst enkel op mannen van toepassing is. In de pensioenwetgeving van het ambtenarenstelsel hebben mannen en vrouwen identieke rechten.

Pensioen ambtenarenstelsel – Pensioen werknemersstelsel

Hoewel er bepaalde overeenkomsten zijn, verschilt de wetgeving over de ambtenarenpensioenen sterk van die over de werknemerspensioenen.

Zo bestaat er in het ambtenarenstelsel geen pensioen voor alleenstaanden en geen gezinspensioen.

In geval van scheiding is het in het werknemersstelsel mogelijk om onder bepaalde voorwaarden aanspraak te maken op een deel van het pensioen van de huwelijkspartner. De gescheiden huwelijkspartner kan een persoonlijk rustpensioen van gescheiden huwelijkspartner krijgen berekend op basis van de loopbaan als werknemer van zijn ex-huwelijkspartner. Dit is niet voorzien in de pensioenwetgeving van het ambtenarenstelsel. Enkel **een overlevingspensioen** kan worden toegekend aan de feitelijk gescheiden huwelijkspartner of de uit de echt gescheiden huwelijkspartner in het kader van de loopbaan van zijn (ex-) huwelijkspartner.

Gemengde loopbaan

Als er sprake is van een loopbaan in verschillende sectoren (werknemer – zelfstandige – ambtenaar), dan is er gewoonlijk recht op meerdere afzonderlijke pensioenen. Het pensioenbedrag als werknemer en/of zelfstandige kan worden verminderd als er ook een ambtenarenpensioen is.

Deze brochure behandelt deze situatie niet.

Als u informatie zoekt over dit onderwerp, kunt u bellen naar de **Pensioenlijn**, de gratis inlichtingenlijn van de 2 pensioeninstellingen (FPD en RSVZ), op het nummer **1765**. Vanuit het buitenland (betalend): + 32 78 15 1765.

Alle werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur, vrijdag tot 16.00 uur.

De hervorming van de overlevingspensioenen

Doel van de hervorming

De wet van 15 mei 2014 houdende diverse bepalingen heeft belangrijke wijzigingen aangebracht aan het stelsel van de overlevingspensioenen.

Onderzoeken hebben aangetoond dat het Belgisch overlevingspensioen een inactiviteitsval is, vooral voor de talrijke vrouwen die hun beroepsactiviteit terugschroeven of zelfs helemaal stopzetten om recht te hebben op een overlevingspensioen.

Op die manier bouwen ze zelf minder of helemaal geen rustpensioenrechten meer op.

Het opzet van de hervorming van de overlevingspensioenen is om een einde te maken aan deze inactiviteitsval voor diegenen die nog de leeftijd hebben om te gaan werken en om de gelijkheid tussen mannen en vrouwen op het vlak van sociaal-economische kansen te bevorderen.

Daarom werd beslist om voor de langstlevende huwelijkspartner die jonger is dan 45 jaar op het moment dat zijn huwelijkspartner overlijdt en van wie de huwelijkspartner na 31 december 2014 overlijdt, niet langer een overlevingspensioen te voorzien, maar wel een uitkering beperkt in de tijd: **de overgangsuitkering**.

De langstlevende huwelijkspartner die bij het aflopen van de uitbetaling van de overgangsuitkering geen werk gevonden heeft, heeft automatisch recht op een werkloosheidsuitkering.

Voor de uitbetaling van het overlevingspensioen zal de langstlevende huwelijkspartner moeten wachten tot hij een eigen rustpensioen geniet.

Na 31 december 2014 zal de uit de echt gescheiden huwelijkspartner die jonger is dan 45 jaar op het moment van het overlijden van zijn ex-huwelijkspartner, op een paar uitzonderingen na, een overlevingspensioen kunnen genieten op het moment dat hij zelf een rustpensioen krijgt.

De hervorming van de overlevingspensioenen

Op wie is de hervorming van toepassing?

De hervorming is alleen van toepassing op:

- de langstlevende of uit de echt gescheiden huwelijkspartners die jonger zijn dan 45 jaar op het moment van het overlijden van hun (ex-)huwelijkspartner en
- de overlijdens vanaf 1 januari 2015.

Als er op het moment van het overlijden een langstlevende huwelijkspartner is en een uit de echt gescheiden huwelijkspartner, dan bepaalt de leeftijd van de langstlevende huwelijkspartner wanneer de uit de echt gescheiden huwelijkspartner aanspraak kan maken op de betaling van het overlevingspensioen.

De huidige regeling van het overlevingspensioen van het ambtenarenstelsel blijft na 1 januari 2015 grotendeels van kracht.

De lopende overlevingspensioenen worden niet gewijzigd door de hervorming.

De hervorming wijzigt als dusdanig niets aan de berekening van het overlevingspensioen.

Overlevings- pensioenen

Recht & berekening

Vooraf	9
Rechthebbenden	9
Het overlevingspensioen van de langstlevende huwelijkspartner	10
Toekenningsvoorwaarden voor het overlevingspensioen	11
De huwelijkspartner is overleden vóór 1 januari 2015.....	12
De huwelijkspartner is overleden na 31 december 2014....	13
De overgangsuitkering	14
Berekening van het overlevingspensioen van de langstlevende huwelijkspartner	19
Het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner	21
Toekenningsvoorwaarden voor het overlevingspensioen	21
De ex-huwelijkspartner overlijdt vóór 1 januari 2015.....	23
De ex-huwelijkspartner overlijdt na 31 december 2014.....	24
Berekening van het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner	32
Het overlevingspensioen van de wezen	33
Aanvraag van een overlevingspensioen of een overgangsuitkering	34
Maximumbedragen voor de overlevingspensioenen en overgangsuitkeringen	36
Gewaarborgd minimumbedrag	37
Cumulatie	38

Vooraf

Recht en berekening

Het recht op een overlevingspensioen **wordt niet opgegeven** door de hervorming. Het is **de betaling** van het overlevingspensioen die, **in sommige gevallen, wordt uitgesteld**.

Het overlevingspensioen zal toegekend en berekend worden als aan de toekenningsvoorwaarden is voldaan, maar het overlevingspensioen zal later betaald worden.

De toe te passen regels verschillen al naargelang:

- de rechthebbende;
- de rechtgever overleed vóór 1 januari 2015 of na 31 december 2014;
- de leeftijd van de rechthebbende op het moment van het overlijden van de rechtgever;
- er één of meerdere rechthebbenden zijn op het moment van het overlijden van de rechtgever.

Rechthebbenden

Een overlevingspensioen is een pensioen betaald aan bepaalde rechthebbenden van een ambtenaar die overleden is:

- tijdens zijn loopbaan;
- na zijn pensionering;
- nadat hij definitief uit dienst is getreden (in dit geval moet de loopbaanduur aan bepaalde voorwaarden voldoen).

Mogelijke rechthebbenden:

- de langstlevende huwelijkspartner (weduwe of weduwnaar)
- de uit de echt gescheiden huwelijkspartner
- de wezen

Voor ieder van die mogelijke rechthebbenden gelden bepaalde voorwaarden en een bijzondere berekeningswijze.

● **Opgelet!**

Als er meerdere rechthebbenden zijn, moet het totale overlevingspensioen worden verdeeld onder de verschillende rechthebbenden. Om het bedrag van een overlevingspensioen van één rechthebbende vast te stellen, moet men dus in een aantal gevallen ook rekening houden met de rechten van eventuele andere rechthebbenden.

Het overlevingspensioen van de langstlevende huwelijkspartner **LLH**

Toekenningsvoorwaarden voor het overlevingspensioen

De langstlevende huwelijkspartner heeft recht op een overlevingspensioen als:

- hij niet onwaardig is te erven van zijn huwelijkspartner omwille van misdrijven gepleegd ten aanzien van de overleden huwelijkspartner;
- het huwelijk minstens 1 jaar geduurd heeft.

De duur van 1 jaar huwelijk

De langstlevende huwelijkspartner die minder dan één jaar gehuwd is maar die voor zijn huwelijk een verklaring van wettelijke samenwoning (artikel 1476 van het Burgerlijk Wetboek) had met dezelfde rechtgever, kan een overlevingspensioen krijgen als de som van de aansluitende periodes (periode van wettelijke samenwoning + periode van het huwelijk) minstens 12 maanden (één jaar) is.

Er mag geen onderbreking geweest zijn tussen de wettelijke samenwoning en het huwelijk.

De wettelijke samenwoning erkend volgens een buitenlandse wetgeving komt niet in aanmerking.

1 jaar huwelijk is niet vereist als:

- op het moment van het overlijden een kind ten laste is voor wie één van de twee echtgenoten kinderbijslag ontvangt;
- een kind, eventueel postuum, uit het huwelijk is geboren;
- het overlijden een gevolg is van een ongeval of een beroepsziekte die zich voordeed na de huwelijksdatum.

Het tijdelijk overlevingspensioen

Als het huwelijk geen jaar geduurd heeft en geen van bovenvermelde vrijstellingsvoorwaarden is vervuld, dan heeft de langstlevende huwelijkspartner recht op een tijdelijk overlevingspensioen gedurende 1 jaar.

Een tijdelijk overlevingspensioen kan maar toegekend worden als de aanvraag (*wanneer die vereist is – zie pag. 34*) ingediend wordt binnen de 12 maanden die volgen op het overlijden. Het tijdelijk overlevingspensioen wordt op dezelfde manier berekend als het gewone overlevingspensioen (*zie pag. 19*) met dit verschil dat geen enkel supplement kan toegekend worden om dit pensioen tot het bedrag van het gewaarborgd minimum op te trekken.

Het overlevingspensioen van de langstlevende huwelijkspartner **LLH**

← 2014 2015 →

De huwelijkspartner is overleden vóór 1 januari 2015

Opmerking

De hervorming heeft geen betrekking op de overlijdens van vóór 1 januari 2015.

LLH +45

De langstlevende huwelijkspartner is ouder dan 45 jaar op het moment van het overlijden (vóór 1 januari 2015)

LLH -45

Een overlevingspensioen **kan toegekend en betaald worden** (onder voorbehoud van de toepassing van de cumulatierregels) aan de langstlevende huwelijkspartner als die aan de toekenningsvoorwaarden voldoet *die vermeld worden op pag. 10*.

De langstlevende huwelijkspartner is jonger dan 45 jaar op het moment van het overlijden (vóór 1 januari 2015)

Een overlevingspensioen **kan toegekend en betaald worden** (onder voorbehoud van de toepassing van de cumulatierregels) aan de langstlevende huwelijkspartner als hij aan de toekenningsvoorwaarden voldoet *die vermeld worden op pag. 10*.

Zolang de langstlevende huwelijkspartner nog geen 45 jaar oud is (zonder een kind ten laste te hebben of niet ten minste 66% blijvend arbeidsongeschikt te zijn), wordt het bedrag van het overlevingspensioen **beperkt tot het gewaarborgd minimum**.

Als de overleden huwelijkspartner ook een bijambt uitoefende, worden de eventuele andere pensioenen of renten afgetrokken van dit gewaarborgd minimumbedrag.

Daarentegen kan het overlevingspensioen in zijn geheel betaald worden als de langstlevende huwelijkspartner jonger dan 45 jaar:

- een tijdelijk overlevingspensioen geniet;
- één of meerdere kinderen ten laste heeft;
- een blijvende arbeidsongeschiktheid van 66% bewijst.

Voor de berekening van het overlevingspensioen, zie pag. 19.

Het overlevingspensioen van de langstlevende huwelijkspartner **LLH**

← 2014 **2015** → De huwelijkspartner is overleden na 31 december 2014

Leeftijd waarop het overlevingspensioen wordt toegekend

De leeftijd van de langstlevende huwelijkspartner op het moment van het overlijden bepaalt wat kan uitbetaald worden: een overlevingspensioen of een overgangsuitkering.

De leeftijd waarop het overlevingspensioen wordt toegekend, wordt geleidelijk verhoogd en gaat van 45 jaar op 1 januari 2015 (in geval van overlijden ten laatste op **31 december 2015**) naar 55 jaar op **1 januari 2030** (in geval van overlijden ten vroegste op 1 januari 2030).

VERHOOGING VAN DE LEEFTIJD VOOR DE TOEKENNING VAN HET OVERLEVINGSPENSIEN

TOEPASSINGS-DATUM	DATUM VAN HET OVERLIJDEN	LEEFTIJD TOEKENNING
01/01/2015	01/01/2015 → 31/12/2015	45 jaar
01/01/2016	01/01/2016 → 31/12/2016	45 jaar en 6 maanden
01/01/2017	01/01/2017 → 31/12/2017	46 jaar
01/01/2018	01/01/2018 → 31/12/2018	46 jaar en 6 maanden
01/01/2019	01/01/2019 → 31/12/2019	47 jaar
01/01/2020	01/01/2020 → 31/12/2020	47 jaar en 6 maanden
01/01/2021	01/01/2021 → 31/12/2021	48 jaar
01/01/2022	01/01/2022 → 31/12/2022	48 jaar en 6 maanden
01/01/2023	01/01/2023 → 31/12/2023	49 jaar
01/01/2024	01/01/2024 → 31/12/2024	49 jaar en 6 maanden
01/01/2025	01/01/2025 → 31/12/2025	50 jaar
01/01/2026	01/01/2026 → 31/12/2026	51 jaar
01/01/2027	01/01/2027 → 31/12/2027	52 jaar
01/01/2028	01/01/2028 → 31/12/2028	53 jaar
01/01/2029	01/01/2029 → 31/12/2029	54 jaar
01/01/2030	01/01/2030 →	55 jaar

Opmerking

Op de volgende pagina's wordt telkens de leeftijd van **45 jaar** vermeld. Houd er dus rekening mee dat die leeftijd **in de tijd zal evolueren**.

Het overlevingspensioen van de langstlevende huwelijkspartner **LLH**

← 2014 **2015** → De huwelijkspartner is overleden na 31 december 2014

LLH +45*

De langstlevende huwelijkspartner is ouder dan 45 jaar op het moment van het overlijden (na 31 december 2014)

Onder voorbehoud van de cumulatieregels **kan** het overlevingspensioen **toegekend en betaald worden** aan de langstlevende huwelijkspartner die voldoet aan de voorwaarden *vermeld op pag. 10*. *Voor de berekening van het overlevingspensioen, zie pag. 19*.

LLH -45*

De langstlevende huwelijkspartner is jonger dan 45 jaar op het moment van het overlijden (na 31 december 2014)

*

De leeftijd voor de toekenning van een overlevingspensioen aan de langstlevende huwelijkspartner evolueert in de tijd. Zie tabel pag. 12.

De langstlevende huwelijkspartner heeft recht op een tijdelijke uitkering, ook wel **overgangsuitkering** genaamd, waarvan de toekenningsvoorwaarden en modaliteiten dezelfde zijn als die voor het overlevingspensioen.

Het overlevingspensioen zal ook toegekend en berekend worden, maar de betaling zal geschorst worden vanaf de ingangsdatum van dit pensioen tot het moment waarop de langstlevende huwelijkspartner zelf een rustpensioen geniet.

SCHEMATISCH OVERZICHT OVERLEVINGSPENSIEN LANGSTLEVENDE HUWELIJKSPARTNER

	LLH	Overlevingspensioen van de langstlevende huwelijkspartner
↑ 2014	Overlijden VÓÓR 01/01/2015	+ 45 jaar → Uitbetaling (onder voorbehoud van de cumulatieregels)
		- 45 jaar → Uitbetaling (onder voorbehoud van de cumulatieregels) maar bedrag wordt beperkt tot gewaarborgd minimum
↓ 2015	Overlijden NA 31/12/2014	+ 45 jaar* → Uitbetaling (onder voorbehoud van de cumulatieregels)
		- 45 jaar* → • Uitbetaling geschorst tot aan het rustpensioen • Recht op een overgangsuitkering gedurende 12 (of 24) maanden

Het overlevingspensioen van de langstlevende huwelijkspartner **LLH**

← 2014 **2015** → De overgangsuitkering

Wie heeft recht op een overgangsuitkering?

Net zoals dat het geval is voor het overlevingspensioen, moet u gedurende 1 jaar getrouwd geweest zijn om recht te hebben op een overgangsuitkering. De periode van wettelijke samenwoning (artikel 1476 van het Burgerlijk wetboek) die het huwelijk onmiddellijk voorafgaat, kan aan de duur van het huwelijk worden toegevoegd om zo aan de vereiste duur van 1 jaar te komen.

Er mag geen onderbreking zijn tussen de wettelijke samenwoning en het huwelijk.

De wettelijke samenwoning zoals die door een buitenlandse wetgeving erkend wordt, komt niet in aanmerking.

De duur van 1 jaar huwelijk is niet vereist als:

- er op het moment van het overlijden een kind ten laste is waarvoor één van de twee echtgenoten kinderbijslag ontving;
- er een kind uit het huwelijk is geboren;
- er een kind is geboren binnen de 300 dagen na het overlijden;
- het overlijden een gevolg is van een ongeval of een beroepsziekte na de huwelijksdatum.

Als het huwelijk minder dan een jaar geduurd heeft, dan heeft de langstlevende huwelijkspartner geen recht op een overgangsuitkering maar wel op een tijdelijk overlevingspensioen gedurende 1 jaar (*zie pag. 10*).

Looptijd van de overgangsuitkering

De overgangsuitkering wordt aan de langstlevende huwelijkspartner betaald gedurende **12 maanden** vanaf de eerste dag van de maand die volgt op het overlijden.

De uitkering zal gedurende **24 maanden** betaald worden als er:

- op het ogenblik van het overlijden een kind ten laste is waarvoor één van de 2 echtgenoten kinderbijslag ontvangt;
- een kind geboren is binnen de 300 dagen na het overlijden.

De periode waarin de overgangsuitkering wordt betaald is een vaste periode die niet verplaatst kan worden.

Als de langstlevende huwelijkspartner hertrouwt tijdens de periode van de toekenning van de overgangsuitkering zal de uitbetaling van de uitkering geschorst worden tot het overlijden van de nieuwe huwelijkspartner.

Het overlevingspensioen van de langstlevende huwelijkspartner **LLH**

← 2014 **2015** → De overgangsuitkering

In geval van opeenvolgende huwelijken met verschillende echtgenoten, kan er maar één enkele overgangsuitkering of één enkel overlevingspensioen uitbetaald worden. Het meest voordelige zal betaald worden.

Voorbeeld

Ten gevolge van het overlijden van zijn eerste huwelijkspartner Y in 2005 geniet de langstlevende huwelijkspartner een overlevingspensioen. Hij hertrouwt met X. Het overlevingspensioen wordt geschorst. X overlijdt op 13/02/2018 en de langstlevende huwelijkspartner is op dat moment 43 jaar.

De langstlevende huwelijkspartner kan op dat ogenblik voor de meest voordelige situatie kiezen:

- Eerst de overgangsuitkering gedurende 12 maanden (of 24 maanden) en nadien het overlevingspensioen toegekend uit hoofde van de eerste huwelijkspartner. Hij kan dan de inkomsten van zijn beroepsactiviteiten vrij cumuleren met de overgangsuitkering.
- of
- Meteen het overlevingspensioen uit hoofde van zijn eerste huwelijkspartner (in die gevallen waarbij het bedrag van dit pensioen hoger is dan het bedrag van de overgangsuitkering).
- of
- Het overlevingspensioen aanvragen tijdens de periode die gedekt is door de overgangsuitkering (de langstlevende huwelijkspartner verliest zijn werk en vraagt het overlevingspensioen uit hoofde van de eerste huwelijkspartner aan als dit hoger is).
- of
- De overgangsuitkering aanvragen in plaats van het overlevingspensioen tijdens de periode gedekt door de overgangsuitkering (de langstlevende huwelijkspartner vindt werk en vraagt de overgangsuitkering aan om vrij te kunnen cumuleren).

Na afloop van een overgangsuitkering

Als de langstlevende huwelijkspartner na afloop van een overgangsuitkering werkloos is, wordt onmiddellijk en zonder wachttijd een recht op werkloosheidsuitkering geopend.

Het overlevingspensioen van de langstlevende huwelijkspartner **LLH**

← 2014 **2015** → De overgangsuitkering

Stappen om recht te hebben op een overgangsuitkering

De toekenning van de overgangsuitkering vereist geen bijkomende formaliteit ten opzichte van de toekenning van het overlevingspensioen. De aanvraag voor een overlevingspensioen geldt als aanvraag voor een overgangsuitkering (zie 'aanvraag van een overlevingspensioen' pag. 34).

De langstlevende huwelijkspartner moet een aanvraag indienen, behalve wanneer zijn overleden huwelijkspartner een rustpensioen genoot dat beheerd werd door de Pensioendienst.

Als de aanvraag binnen de 12 maanden na het overlijden wordt ingediend, dan wordt de overgangsuitkering met terugwerkende kracht toegekend vanaf de maand die volgt op het overlijden. Als de aanvraag later wordt ingediend, dan wordt de uitkering enkel toegekend voor de resterende maanden. Dit betekent dat wanneer u geen kinderen ten laste hebt of wanneer er geen kind geboren is binnen de 300 dagen na het overlijden van de huwelijkspartner, de overgangsuitkering niet uitbetaald zal worden als u uw aanvraag niet binnen de 12 maanden na het overlijden indient.

Berekening van de overgangsuitkering

De overgangsuitkering wordt op dezelfde manier berekend als het overlevingspensioen (zie pag. 19). Het bedrag van de overgangsuitkering is echter niet beperkt tot het gewaarborgd minimum zoals dat wel het geval is voor een overlevingspensioen dat wordt toegekend aan een rechthebbende die jonger is dan 45 jaar.

Als na de berekening van de overgangsuitkering blijkt dat het bedrag lager is dan het bedrag van het gewaarborgd minimum van een overlevingspensioen, (€ 1 167,06 aan index 1,6734), wordt een supplement toegekend om het gewaarborgd minimum te bereiken.

De verminderingsregels en sancties die van toepassing zijn op het supplement dat aan het overlevingspensioen wordt toegevoegd, zijn op dezelfde manier van toepassing op het supplement dat wordt toegevoegd aan de overgangsuitkering.

Het overlevingspensioen van de langstlevende huwelijkspartner **LLH**

← 2014 **2015** → De overgangsuitkering

De betaling van het supplement wordt stopgezet tijdens de periodes waarin het overlevingspensioen verminderd of geschorst wordt door de toepassing van de cumulatierregels tussen een overlevingspensioen en een beroepsactiviteit.

De rust- of overlevingspensioenen of -renten of gelijkgestelde voordelen worden van het supplement afgetrokken.

Er is geen verdeling van een overgangsuitkering wanneer er bij het overlijden van de betrokkene tegelijkertijd een langstlevende én een uit de echt gescheiden huwelijkspartner is of er niet alleen een langstlevende huwelijkspartner is maar ook wezen uit een ander huwelijk. Het geheel van de overgangsuitkering wordt betaald aan de langstlevende huwelijkspartner.

De overgangsuitkering valt niet onder de perequatie (de tweejaarlijkse aanpassing van pensioenbedragen aan de evolutie van de stijging van de bezoldigingen buiten index).

De overgangsuitkering en cumulatie

De overgangsuitkering kan gecumuleerd worden met inkomsten uit een beroepsactiviteit zonder beperking van de inkomsten. Ze kan eveneens gecumuleerd worden met een vervangingsinkomen (zoals een werkloosheidsuitkering).

De overgangsuitkering en het pensioen wegens lichamelijke ongeschiktheid

Als de langstlevende huwelijkspartner gepensioneerd is wegens lichamelijke ongeschiktheid, dan kan hij de overgangsuitkering cumuleren met zijn pensioen wegens lichamelijke ongeschiktheid. Het overlevingspensioen zal betaald worden zodra de overgangsuitkering niet meer betaald wordt.

Zowel voor cumulatie van een overgangsuitkering met een pensioen wegens lichamelijke ongeschiktheid als voor cumulatie van een overlevingspensioen met een pensioen wegens lichamelijke ongeschiktheid zijn de cumulatierregels tussen een overlevingspensioen en een rustpensioen van toepassing. *Zie voorbeeld op volgende pagina.*

Het overlevingspensioen van de langstlevende huwelijkspartner **LLH**

← 2014 **2015** → De overgangsuitkering

Voorbeeld

X overlijdt op 8 januari 2017.

De langstlevende huwelijkspartner is 30 jaar op het moment van het overlijden, en heeft 2 kinderen ten laste.

De langstlevende huwelijkspartner geniet vanaf 1 februari 2018 een pensioen wegens lichamelijke ongeschiktheid.

De langstlevende huwelijkspartner heeft recht op een overgangsuitkering gedurende 24 maanden vanaf 1 februari 2017.

Hoewel de langstlevende huwelijkspartner een rustpensioen wegens lichamelijke ongeschiktheid geniet vanaf 1 februari 2018, zal de overgangsuitkering verder uitbetaald worden gedurende 12 maanden (de cumulatierregels tussen een rustpensioen en overlevingspensioen zijn van toepassing).

Het overlevingspensioen wordt uitbetaald vanaf 1 februari 2019 (de cumulatierregels rustpensioen/overlevingspensioen zijn van toepassing).

Meer informatie over cumulatie vindt u in de Pensioendienst-brochure 'Cumulatie met pensioenen van het ambtenarenstelsel'.

Wanneer wordt het overlevingspensioen betaald?

Het overlevingspensioen waarop de langstlevende huwelijkspartner (jonger dan 45 jaar op het moment van het overlijden dat plaatsvond na 31 december 2014) aanspraak kan maken, wordt zoals nu toegekend en berekend, maar de betaling van het pensioen wordt geschorst.

Het overlevingspensioen kan uitbetaald worden wanneer de langstlevende huwelijkspartner zelf een rustpensioen kan genieten. De betaling zal in principe automatisch uitgevoerd worden door de instelling die het overlevingspensioen beheert.

Als het rustpensioen wordt toegekend door een buitenlandse instelling, dan moet de langstlevende huwelijkspartner de instelling die het overlevingspensioen beheert, melden dat hij een rustpensioen geniet.

Het overlevingspensioen van de langstlevende huwelijkspartner **LLH**

Als de langstlevende huwelijkspartner:

- tegelijkertijd aanspraak kan maken op een Belgisch rustpensioen én een buitenlands rustpensioen, dan kan hij een overlevingspensioen uitbetaald krijgen zodra hij zijn Belgisch rustpensioen kan krijgen;
- geen aanspraak kan maken op een rustpensioen, omdat hij bijvoorbeeld onvoldoende aanneembare dienstjaren heeft, dan zal het overlevingspensioen uitbetaald worden vanaf de eerste dag van de maand die volgt op de wettelijke pensioenleeftijd die momenteel 65 jaar bedraagt.

BEREKENING van het overlevingspensioen van de langstlevende huwelijkspartner

BASISBEREKENING

60%	X	Gemiddelde wedde van de laatste 10 jaar van de loopbaan van de overleden huwelijkspartner	X	T/N
-----	---	---	---	-----

T = totaal aanneembare diensten en perioden uitgedrukt in maanden. In principe zijn de aanneembare diensten en perioden dezelfde als voor een rustpensioen dat op dezelfde datum zou ingaan.

N = aantal maanden tussen 20e verjaardag en het overlijden, met een maximum van 480 (als de huwelijkspartner vóór zijn 60e verjaardag wegens lichamelijke ongeschiktheid of ambtshalve wegens een andere reden werd gepensioneerd, is N het aantal maanden tussen de 20e verjaardag en zijn oppensioenstelling).

De breuk **T/N** mag niet hoger zijn dan 1.

Als één van de rechthebbenden 50 jaar is op 1 januari 2012, wordt het overlevingspensioen berekend op basis van de gemiddelde wedde van de laatste 5 jaar van de loopbaan.

Voorbeeld

Als een overlevingspensioen moet worden verdeeld tussen een langstlevende en een uit de echt gescheiden huwelijkspartner, volstaat het dat één van de rechthebbenden 50 jaar was op 1 januari 2012 om de berekening op basis van de gemiddelde wedde van de laatste 5 dienstjaren te behouden.

De overgangsuitkering wordt op dezelfde manier berekend als het overlevingspensioen.

Het overlevingspensioen van de langstlevende huwelijkspartner **LLH**

NIEUW HUWELIJK van de langstlevende huwelijkspartner

Als de langstlevende huwelijkspartner opnieuw trouwt, wordt de uitbetaling van het overlevingspensioen geschorst vanaf de eerste dag van de maand die volgt op het nieuwe huwelijk. De uitbetaling zal eventueel hernomen worden vanaf de eerste dag van de maand die volgt op het overlijden van de persoon met wie de titularis van het overlevingspensioen hertrouwd was, zelfs als het nieuwe huwelijk door een echtscheiding beëindigd werd.

Als het overlevingspensioen berekend naar aanleiding van het overlijden van deze tweede huwelijkspartner (of ex-huwelijkspartner) echter voordeliger is, wordt dit pensioen toegekend.

VERDELING tussen rechthebbenden

De langstlevende huwelijkspartner is de enige rechthebbende

Het overlevingspensioen wordt berekend volgens de formule *vermeld op vorige pagina*.

Er is een langstlevende huwelijkspartner en een uit de echt gescheiden huwelijkspartner

In dit geval wordt het overlevingspensioen verdeeld. Het gedeelte dat wordt toegekend aan de uit de echt gescheiden huwelijkspartner wordt van het overlevingspensioen afgetrokken.

De langstlevende huwelijkspartner krijgt dan het overblijvende gedeelte, dat in ieder geval niet lager kan zijn dan de helft van het globale overlevingspensioen. Deze verdeling is definitief, dit wil zeggen dat het overlevingspensioen van de langstlevende huwelijkspartner niet wordt aangepast bij bijvoorbeeld een tweede huwelijk of het overlijden van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner.

Er is een verdeling van het overlevingspensioen, zelfs wanneer het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner geschorst is tot de leeftijd van 45 jaar en het overlevingspensioen betaald wordt aan de langstlevende huwelijkspartner (*zie voorbeelden pag. 53 tot 56*).

Als de uit de echt gescheiden huwelijkspartner zijn aanvraag voor een overlevingspensioen niet binnen de 12 maanden na het overlijden heeft ingediend, wordt het totale overlevingspensioen aan de langstlevende huwelijkspartner toegekend.

Er is tegelijkertijd een langstlevende huwelijkspartner, en wezen uit een ander huwelijk

Het overlevingspensioen wordt verdeeld tussen de twee groepen belanghebbenden. *Zie voorbeeld pag. 57*.

Het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner **UEH**

Toekenningsvoorwaarden voor het overlevingspensioen

De uit de echt gescheiden huwelijkspartner heeft recht op een overlevingspensioen als:

- hij niet onwaardig is te erven van zijn huwelijkspartner wegens misdrijven gepleegd ten aanzien van deze overleden huwelijkspartner;
- het huwelijk minstens 1 jaar geduurd heeft;
- hij niet hertrouwd is vóór het overlijden van zijn ex-huwelijkspartner.

De reden van de scheiding heeft geen invloed op het recht op een overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner.

● **Opgelet!**

Wanneer er bij het overlijden van de rechtgever zowel een langstlevende huwelijkspartner als een uit de echt gescheiden huwelijkspartner is, dan moet de uit de echt gescheiden huwelijkspartner zijn pensioenaanvraag binnen het jaar na het overlijden van zijn ex-huwelijkspartner indienen. Doet hij dat niet, dan verliest hij zijn recht op een overlevingspensioen.

Als er geen langstlevende huwelijkspartner is of als deze geen recht op een overlevingspensioen heeft, dan verliest de uit de echt gescheiden huwelijkspartner zijn rechten op een overlevingspensioen niet als hij de pensioenaanvraag na de termijn van een jaar indient. Het overlevingspensioen zal dan wel pas ingaan op de 1e van de maand die volgt op de pensioenaanvraag. *Meer informatie over de aanvraag van een overlevingspensioen vindt u op pag. 34.*

Het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner **UEH**

De duur van 1 jaar huwelijk

De uit de echt gescheiden huwelijkspartner die minder dan één jaar gehuwd is maar die vóór zijn huwelijk een verklaring van wettelijke samenwoning (artikel 1476 van het Burgerlijk Wetboek) had met dezelfde rechtgever, kan een overlevingspensioen krijgen als de wettelijke samenwoning voorafgaat aan het huwelijk, en de som 'duur samenwoning' + 'duur huwelijk' minstens gelijk is aan 12 maanden (één jaar). Er mag geen onderbreking geweest zijn tussen de wettelijke samenwoning en het huwelijk. De wettelijke samenwoning erkend volgens een buitenlandse wetgeving komt niet in aanmerking.

De duur van 1 jaar huwelijk is niet vereist als:

- op het moment van het overlijden een kind ten laste is waarvoor één van de twee echtgenoten kinderbijslag ontvangt;
- een kind, eventueel postuum, uit het huwelijk is geboren;
- het overlijden een gevolg is van een ongeval of een beroepsziekte die zich voordeed na de huwelijksdatum.

Het tijdelijk overlevingspensioen

Als het huwelijk geen jaar geduurd heeft en geen enkele van bovenvermelde vrijstellingsvoorwaarden is vervuld, dan heeft de uit de echt gescheiden huwelijkspartner recht op een tijdelijk overlevingspensioen gedurende 1 jaar.

Een tijdelijk overlevingspensioen kan maar toegekend worden als de aanvraag (wanneer die vereist is *zie pag. 34*) gedaan wordt binnen de 12 maanden die volgen op het overlijden. Het tijdelijk overlevingspensioen wordt op dezelfde manier berekend als het gewone overlevingspensioen (*zie pag. 32*).

Het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner **UEH**

← 2014 2015 →

De ex-huwelijkspartner overlijdt vóór 1 januari 2015

Opmerking

De hervorming is niet van toepassing op overlijdens vóór 1 januari 2015.

UEH +45

De uit de echt gescheiden huwelijkspartner is ouder dan 45 jaar op het moment van het overlijden vóór 1 januari 2015

Een overlevingspensioen **kan toegekend en betaald worden** (onder voorbehoud van de toepassing van de cumulatieregels) aan de uit de echt gescheiden huwelijkspartner als hij aan de voorwaarden voldoet *die vermeld worden op pag. 21*.

UEH -45

De uit de echt gescheiden huwelijkspartner is jonger dan 45 jaar op het moment van het overlijden vóór 1 januari 2015

Een overlevingspensioen kan toegekend worden aan de uit de echt gescheiden huwelijkspartner als die aan de voorwaarden voldoet *die vermeld worden op pag. 21*. De betaling van het overlevingspensioen wordt geschorst tot de leeftijd van 45 jaar.

Een overlevingspensioen kan betaald worden vóór de leeftijd van 45 jaar als de uit de echt gescheiden huwelijkspartner een kind ten laste heeft of een blijvende arbeidsongeschiktheid van minstens 66% bewijst.

Voor meer informatie over de berekening van het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner, zie pag. 32.

Het overlevingspensioen wordt betaald onder voorbehoud van de toepassing van de cumulatieregels.

Het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner UEH

← 2014 2015 → De ex-huwelijkspartner overlijdt na 31 december 2014

Leeftijd waarop het overlevingspensioen wordt toegekend

De leeftijd van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner op het moment van het overlijden bepaalt of een overlevingspensioen kan worden uitbetaald.

De leeftijd waarop het overlevingspensioen wordt toegekend, wordt geleidelijk verhoogd en gaat van 45 jaar **op 1 januari 2015** (in geval van overlijden ten laatste op 31 december 2015) naar 55 jaar **op 1 januari 2030** (in geval van overlijden ten vroegste op 1 januari 2030).

De tabel over de verhoging van de leeftijd voor de toekenning van een overlevingspensioen vindt u op pag. 12.

Als er op het moment van het overlijden een langstlevende huwelijkspartner is en een uit de echt gescheiden huwelijkspartner, bepaalt **de leeftijd van de langstlevende huwelijkspartner wanneer** de uit de echt gescheiden huwelijkspartner aanspraak kan maken op de betaling van het overlevingspensioen.

A. ER IS GEEN LANGSTLEVENDE HUWELIJKSPARTNER

UEH +45*

De uit de echt gescheiden huwelijkspartner is ouder dan 45 jaar op het moment van het overlijden na 31 december 2014

* Als er geen langstlevende huwelijkspartner is, zal de leeftijd voor toekenning van een overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner in de tijd evolueren. Zie tabel pag. 12.

Een overlevingspensioen **kan** (onder voorbehoud van de toepassing van de cumulatierregels) **toegekend en betaald worden** aan de uit de echt gescheiden huwelijkspartner als die aan de toekenningsvoorwaarden voldoet *op pag. 21*.

Voor meer informatie over de berekening van het overlevingspensioen, zie pag. 32.

Het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner UEH

← 2014 2015 → De ex-huwelijkspartner overlijdt na 31 december 2014

UEH -45*

De uit de echt gescheiden huwelijkspartner is jonger dan 45 jaar op het moment van het overlijden na 31 december 2014

Er wordt geen enkele overgangsuitkering aan de uit de echt gescheiden huwelijkspartner toegekend.

Het overlevingspensioen wordt toegekend en berekend, maar de betaling van het pensioen wordt geschorst vanaf de ingangsdatum van dit pensioen tot het moment waarop de uit de echt gescheiden huwelijkspartner zelf een rustpensioen kan genieten.

Op het moment dat de uit de echt gescheiden huwelijkspartner zijn overlevingspensioen ontvangt, zijn de cumulatierregels tussen een rustpensioen en een overlevingspensioen van toepassing.

Als de uit de echt gescheiden huwelijkspartner aanspraak kan maken op én een Belgisch rustpensioen én een buitenlands rustpensioen, dan kan hij een overlevingspensioen uitbetaald krijgen vanaf het moment dat hij zijn Belgisch rustpensioen kan krijgen.

Als de uit de echt gescheiden huwelijkspartner geen aanspraak kan maken op een rustpensioen, bijvoorbeeld omdat hij onvoldoende aanneembare dienstjaren heeft, dan zal het overlevingspensioen uitbetaald worden vanaf de eerste dag van de maand die volgt op de wettelijke leeftijd van het rustpensioen, die momenteel 65 jaar bedraagt.

Uitzondering

Het overlevingspensioen zou uitbetaald kunnen worden aan de uit de echt gescheiden huwelijkspartner vóór de leeftijd van 45 jaar als hij

1) zelf een rustpensioen wegens lichamelijke ongeschiktheid geniet

en

2) een blijvende ongeschiktheid van minstens 66% bewijst of een kind ten laste heeft.

Met andere woorden: Als de uit de echt gescheiden huwelijkspartner gepensioneerd is wegens lichamelijke ongeschiktheid vóór de leeftijd van 45 jaar, dan blijft het overlevingspensioen geschorst tot de leeftijd van 45 jaar behalve wanneer de uit de echt gescheiden huwelijkspartner een blijvende arbeidsongeschiktheid van minstens 66% aantoonst of een kind ten laste heeft.

In dit geval, is de leeftijd van 45 jaar een vaste leeftijd.

Het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner UEH

← 2014 2015 → De ex-huwelijkspartner overlijdt na 31 december 2014

● Voorbeeld 1

X overlijdt op 15 februari 2018.

De uit de echt gescheiden huwelijkspartner is 41 jaar op het moment van het overlijden. Hij heeft één kind ten laste. Hij geniet een rustpensioen wegens lichamelijke ongeschiktheid op 01 april 2020 (43 jaar).

De leeftijd voor toekenning van een overlevingspensioen is in 2018 46 jaar en 6 maanden.

De uit de echt gescheiden huwelijkspartner heeft geen recht op een overgangsuitkering. De betaling van het overlevingspensioen wordt geschorst vanaf 1 maart 2018. Het overlevingspensioen zal in betaling gegeven worden op 1 april 2020 want de uit de echt gescheiden huwelijkspartner ontvangt een rustpensioen wegens lichamelijke ongeschiktheid en heeft een kind ten laste.

● Voorbeeld 2

X overlijdt op 1 januari 2019.

De uit de echt gescheiden huwelijkspartner is 41 jaar op het moment van het overlijden. De leeftijd voor toekenning van een overlevingspensioen is in 2019 47 jaar.

De betaling van het overlevingspensioen wordt geschorst op de ingangsdatum van het pensioen. Het overlevingspensioen zal in betaling gezet worden wanneer de uit de echt gescheiden huwelijkspartner zelf een rustpensioen krijgt.

Als de uit de echt gescheiden huwelijkspartner gepensioneerd is wegens lichamelijke ongeschiktheid op 1 juni 2019 (hij is dan 41 jaar), dan kan het overlevingspensioen geschorst worden tot de leeftijd van 45 jaar (vaste leeftijd die niet in de tijd zal evolueren).

Het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner UEH

← 2014 2015 → De ex-huwelijkspartner overlijdt na 31 december 2014

● Voorbeeld 3

X overlijdt op 1 januari 2019.

De uit de echt gescheiden huwelijkspartner is 46 jaar op het moment van het overlijden. De leeftijd voor toekenning van een overlevingspensioen is in 2019 47 jaar.

De betaling van het overlevingspensioen wordt geschorst op de ingangsdatum van het pensioen. Het overlevingspensioen zal in betaling gezet worden wanneer de uit de echt gescheiden huwelijkspartner zelf een rustpensioen krijgt.

Als de uit de echt gescheiden huwelijkspartner gepensioneerd is wegens lichamelijke ongeschiktheid op 01/06/2019, dan kan het overlevingspensioen in betaling gezet worden vanaf 01/06/2019 want de uit de echt gescheiden huwelijkspartner is dan ouder dan 45 jaar.

B. ER IS EEN LANGSTLEVENDE HUWELIJKSPARTNER

Als er op het moment van het overlijden een langstlevende huwelijkspartner is en een uit de echt gescheiden huwelijkspartner, dan bepaalt de leeftijd van de langstlevende huwelijkspartner wanneer de uit de echt gescheiden huwelijkspartner aanspraak kan maken op de betaling van het overlevingspensioen.

- * De leeftijd voor toekenning van een overlevingspensioen van de langstlevende huwelijkspartner **evolueert** in de tijd (zie tabel pag. 12).
- Wanneer er een langstlevende huwelijkspartner is, dan is de leeftijd voor toekenning van een overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner **vast** (45 jaar) en evolueert deze dus niet in de tijd.

Het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner UEH

← 2014 2015 → De ex-huwelijkspartner overlijdt na 31 december 2014

LLH +45*

De langstlevende huwelijkspartner en de uit de echt gescheiden huwelijkspartner zijn beiden ouder dan 45 jaar op het moment van het overlijden na 31 december 2014

UEH +45°

Als op het moment van het overlijden een langstlevende huwelijkspartner en een uit de echt gescheiden huwelijkspartner beiden ouder dan 45 jaar zijn, dan kan (onder voorbehoud van de toepassing van de cumulatierregels) het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner betaald worden.

● Voorbeeld

X overlijdt op 3 maart 2019.

De langstlevende huwelijkspartner is 52 jaar op het moment van het overlijden en oefent geen beroepsactiviteit uit.

De uit de echt gescheiden huwelijkspartner is 45 jaar en 6 maanden op het moment van het overlijden en oefent een beroepsactiviteit uit.

De leeftijd voor toekenning van een overlevingspensioen is in 2019 47 jaar.

De langstlevende huwelijkspartner is 52 jaar. Zijn overlevingspensioen kan in betaling gegeven worden vanaf 1 april 2019.

Aangezien de uit de echt gescheiden huwelijkspartner ouder is dan 45 jaar op het moment van het overlijden, kan zijn overlevingspensioen in betaling gegeven worden op de ingangsdatum van het pensioen (onder voorbehoud van de toepassing van de cumulatierregels).

LLH +45*

De langstlevende huwelijkspartner is ouder dan 45 jaar en de uit de echt gescheiden huwelijkspartner is jonger dan 45 jaar op het moment van het overlijden na 31 december 2014

UEH -45°

Als er op het moment van het overlijden de langstlevende huwelijkspartner ouder is dan 45 jaar en de uit de echt gescheiden huwelijkspartner jonger dan 45 jaar, dan wordt het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner geschorst vanaf de ingangsdatum van dit pensioen tot de leeftijd van 45 jaar.

Het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner UEH

← 2014 2015 → De ex-huwelijkspartner overlijdt na 31 december 2014

Uitzondering

Het overlevingspensioen zou aan de uit de echt gescheiden huwelijkspartner vóór de leeftijd van 45 jaar uitbetaald kunnen worden als hij een blijvende ongeschiktheid van minstens 66% bewijst of een kind ten laste heeft.

● Voorbeeld

X overlijdt op 13/02/2018.

De langstlevende huwelijkspartner is 52 jaar oud en de uit de echt gescheiden huwelijkspartner is 44 jaar oud op het moment van het overlijden.

Het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner zal in betaling gezet worden vanaf de leeftijd van 45 jaar (onder voorbehoud van de toepassing van de cumulatierregels).

LLH -45*

UEH +45°

De langstlevende huwelijkspartner is jonger dan 45 jaar en de uit de echt gescheiden huwelijkspartner is ouder dan 45 jaar op het moment van het overlijden na 31 december 2014

Als op het moment van het overlijden de langstlevende huwelijkspartner jonger dan 45 jaar is en de uit de echt gescheiden huwelijkspartner ouder dan 45 jaar is, dan wordt het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner geschorst vanaf de ingangsdatum van dit pensioen tot het moment waarop de uit de echt gescheiden huwelijkspartner zelf een rustpensioen geniet. Op dat moment zijn de regels voor cumulatie tussen een overlevings- en een rustpensioen van toepassing.

● Voorbeeld

X overlijdt op 8 januari 2017.

De langstlevende huwelijkspartner is 30 jaar op het moment van het overlijden en heeft 2 kinderen ten laste. De uit de echt gescheiden huwelijkspartner is 50 jaar op het moment van het overlijden van zijn ex-huwelijkspartner.

De uit de echt gescheiden huwelijkspartner heeft geen recht op een overgangsuitkering. Het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner zal in betaling gezet worden wanneer hij zelf een rustpensioen geniet. De langstlevende huwelijkspartner heeft recht op een overgangsuitkering gedurende 24 maanden vanaf 1 februari 2017. Zijn overlevingspensioen wordt uitbetaald wanneer hij zelf een rustpensioen geniet.

Het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner UEH

← 2014 2015 → De ex-huwelijkspartner overlijdt na 31 december 2014

LLH -45*

De langstlevende huwelijkspartner en de uit de echt gescheiden huwelijkspartner zijn beiden jonger dan 45 jaar op het moment van het overlijden na 31 december 2014

UEH -45°

Als er op het moment van het overlijden een langstlevende huwelijkspartner jonger dan 45 jaar is en een uit de echt gescheiden huwelijkspartner jonger dan 45 jaar, dan wordt het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner geschorst vanaf de ingangsdatum van het pensioen tot het moment waarop de uit de echt gescheiden huwelijkspartner zelf een rustpensioen geniet. Op dat moment zijn de cumulatieregels 'overlevingspensioen en rustpensioen' van toepassing.

Uitzondering

Het overlevingspensioen zou aan de uit de echt gescheiden huwelijkspartner vóór de leeftijd van 45 jaar uitbetaald kunnen worden als hij

- 1) zelf een rustpensioen wegens lichamelijke ongeschiktheid geniet
- en
- 2) een blijvende ongeschiktheid van minstens 66% bewijst of een kind ten laste heeft.

In dit geval, is de leeftijd van 45 jaar een vaste leeftijd.

Voorbeeld

X overlijdt op 13 februari 2018.

De langstlevende huwelijkspartner is 35 jaar op het moment van het overlijden en heeft een kind ten laste. De uit de echt gescheiden huwelijkspartner is 40 jaar op het moment van het overlijden van zijn ex-huwelijkspartner, heeft een kind ten laste en geniet een rustpensioen wegens lichamelijke ongeschiktheid.

De uit de echt gescheiden huwelijkspartner heeft geen recht op een overgangsuitkering maar aangezien hij al een rustpensioen wegens lichamelijke ongeschiktheid geniet en een kind ten laste heeft, kan het overlevingspensioen in betaling gegeven worden vanaf de ingangsdatum, hoewel de uit de echt gescheiden huwelijkspartner slechts 40 jaar oud is.

De langstlevende huwelijkspartner heeft recht op een overgangsuitkering gedurende 24 maanden en zijn overlevingspensioen wordt uitbetaald zodra hij zelf van een rustpensioen geniet.

Het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner UEH

SCHEMATISCH OVERZICHT OVERLEVINGSPENSIEN UIT DE ECHT GESCEIDEN HUWELIJKSPARTNER

	LLH	UEH	Overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner
2014 ↑	JA of NEEN	+ 45 jaar	Uitbetaling (onder voorbehoud van de cumulatieregels)
		- 45 jaar	Uitbetaling geschorst tot de leeftijd van 45 jaar (behalve indien kind ten laste of min. 66% blijvende ongeschiktheid)
2015 ↓	NEEN	+ 45 jaar*	Uitbetaling (onder voorbehoud van de cumulatieregels)
		- 45 jaar*	Uitbetaling geschorst tot aan het rustpensioen**
	JA	+ 45 jaar	Uitbetaling (onder voorbehoud van de cumulatieregels)
		+ 45 jaar*	Uitbetaling geschorst tot de leeftijd van 45 jaar (behalve indien kind ten laste of min. 66% blijvende ongeschiktheid)
		- 45 jaar	Uitbetaling geschorst tot aan het rustpensioen
		- 45 jaar*	Uitbetaling geschorst tot aan het rustpensioen**

- * De leeftijd voor toekenning van een overlevingspensioen van de langstlevende huwelijkspartner evolueert in de tijd (zie tabel pag. 12).
- ** tenzij
  - genot van een pensioen wegens lichamelijke ongeschiktheid en
  - kind ten laste of minstens 66% blijvende ongeschiktheid

Het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner **UEH**

BEREKENING van het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner

Het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner wordt berekend op basis van het aantal loopbaanjaren die samenvallen met het huwelijk.

Het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner is een deel van het overlevingspensioen van de langstlevende huwelijkspartner op basis van de volgende formule:

$$P \times (T' / N')$$

P = het pensioen van de langstlevende huwelijkspartner. Voor meer informatie over de berekening van het pensioen van de langstlevende huwelijkspartner, *zie pag. 19*.

T' = totaal van de aanneembare diensten en periodes die samenvallen met het huwelijk en worden uitgedrukt in maanden.

N' = totaal van de aanneembare diensten en periodes van de hele loopbaan van de rechtgever.

De uit de echt gescheiden huwelijkspartner heeft geen recht op het gewaarborgd minimum pensioenbedrag.

De leeftijd van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner heeft geen invloed op de berekening van het overlevingspensioen.

De betaling van het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner dat berekend wordt op basis van de formule wordt in sommige gevallen geschorst.

Zie van pag. 23 tot pag. 31.

Nieuw huwelijk van de uit de echt gescheiden huwelijkspartner

Als de uit de echt gescheiden huwelijkspartner opnieuw trouwt, wordt de uitbetaling van het overlevingspensioen geschorst vanaf de eerste dag van de maand die volgt op het nieuwe huwelijk. De uitbetaling wordt eventueel pas hernomen vanaf de eerste dag van de maand volgend op het overlijden van de partner met wie de titularis van het overlevingspensioen hertrouwd is, zelfs in geval van scheiding.

Als het overlevingspensioen berekend naar aanleiding van het overlijden van de 2^e huwelijkspartner (of ex-huwelijkspartner) voordeliger is, dan zal dit pensioen toegekend worden.

Het overlevingspensioen van de wezen **W**

De hervorming van de overlevingspensioenen verandert niets aan de situatie van de wezen.

HET RECHT op een overlevingspensioen

De volle wezen (of gelijkgestelden) hebben recht op een overlevingspensioen zolang ze geen 18 jaar oud zijn (of na die leeftijd, zolang ze recht geven op kinderbijslag).

Wezen die hun rechtgever naar het leven hebben gestaan en daarvoor veroordeeld zijn geweest, hebben geen recht op een overlevingspensioen.

DE BEREKENING van het overlevingspensioen

Bij wezen wordt het overlevingspensioen als volgt verdeeld:

1 wees: 6/10 van het overlevingspensioen
2 wezen: samen 8/10 van het overlevingspensioen
3 of meer wezen: samen het volledige overlevingspensioen

Voor de wezen gelden allerlei regels (wezen die met volle wezen gelijkgesteld worden, verdelingen tussen groepen wezen uit verschillende huwelijken, enz.), die in deze brochure niet verder behandeld worden. Als u specifieke vragen hebt, kunt u altijd de Pensioendienst contacteren.

Wezen hebben geen recht op het gewaarborgd minimumpensioenbedrag.

Er is een langstlevende huwelijkspartner en er zijn ook één of meerdere wezen uit een ander huwelijk

Het overlevingspensioen wordt verdeeld onder de 2 groepen rechthebbers.

Er is een uit de echt gescheiden huwelijkspartner en er zijn ook één of meerdere wezen uit een ander huwelijk

Het overlevingspensioen wordt verdeeld onder de 2 groepen rechthebbers.

Aanvraag van een overlevingspensioen of een overgangsuitkering

Aanvraag van het overlevingspensioen

In sommige gevallen opent de Pensioendienst ambtshalve een overlevingspensioendossier. In andere gevallen moet u zelf een aanvraag indienen. Als de aanvraag werd ingediend binnen de 12 maanden volgend op het overlijden, gaat het overlevingspensioen in op de eerste dag van de maand volgend op het overlijden. Als de aanvraag later wordt ingediend, gaat het overlevingspensioen in op de eerste dag die volgt op de aanvraag.

Wanneer is geen aanvraag vereist?

De Pensioendienst zal van ambtswege een dossier overlevingspensioen openen als:

- de overleden ambtenaar een rustpensioen genoot dat werd beheerd door de Pensioendienst;
- en
- het dossier één van volgende rechthebbenden betreft:
  - **een langstlevende huwelijkspartner;**
  - één of meerdere uit de echt gescheiden echtgenoten **als zij de enige mogelijke rechthebbenden zijn** (met andere woorden: de overleden ambtenaar laat geen langstlevende huwelijkspartner of kinderen na);
  - een of meerdere wezen jonger dan 18 jaar **die de enige rechthebbenden zijn** (met andere woorden: de overleden ambtenaar laat geen langstlevende huwelijkspartner of een uit de echt gescheiden huwelijkspartner na).

Er is ook geen aanvraag vereist als een kind jonger dan 18 jaar recht heeft op een overlevingspensioen door het overlijden van een ouder die zelf **een overlevingspensioen genoot dat werd beheerd door de Pensioendienst** en als dit kind de enige rechthebbende is.

Wanneer is een aanvraag vereist?

De rechthebbende moet in alle andere gevallen een aanvraag indienen, meer bepaald als:

- de overleden ambtenaar nog geen rustpensioen van het ambtenarenstelsel genoot;
- het rustpensioen niet door de Pensioendienst werd beheerd;
- de uit de echt gescheiden huwelijkspartner **niet de enige rechthebbende is.**

Opgelet: als er zowel een langstlevende als een uit de echt gescheiden huwelijkspartner is, verliest de uit de echt gescheiden huwelijkspartner zijn recht op een overlevingspensioen als hij zijn aanvraag niet binnen het jaar volgend op het overlijden van zijn ex-huwelijkspartner heeft ingediend.

- de wezen 18 jaar of ouder zijn (en zij nog kinderbijslag genieten) of als er nog andere mogelijke rechthebbenden zijn.

Aanvraag van een overlevingspensioen of een overgangsuitkering

Aanvraag van de overgangsuitkering

De aanvraag voor een overlevingspensioen geldt als aanvraag voor een overgangsuitkering

De langstlevende huwelijkspartner moet een aanvraag indienen, behalve wanneer zijn overleden huwelijkspartner een rustpensioen genoot dat beheerd werd door de Pensioendienst.

Als de aanvraag binnen de 12 maanden na het overlijden wordt ingediend, dan wordt de overgangsuitkering met terugwerkende kracht toegekend vanaf de maand die volgt op het overlijden. Als de aanvraag na die termijn wordt ingediend, wordt de uitkering enkel toegekend voor de resterende maanden. Dit betekent dat wanneer u geen kinderen ten laste heeft of wanneer er geen kind geboren is binnen de 300 dagen na het overlijden van de huwelijkspartner, de overgangsuitkering niet zal uitbetaald worden als u uw aanvraag niet binnen de 12 maanden na het overlijden indient.

Waar moet de aanvraag ingediend worden?

De omschakeling van het papieren dossier naar het elektronische pensioendossier heeft de procedure van een pensioenaanvraag grondig gewijzigd. U kunt u onmiddellijk richten tot de Pensioendienst met het nieuwe, sterk vereenvoudigde aanvraagformulier.

U kunt dit formulier verkrijgen:

- in de Pensioenpunten
- via de gratis **Pensioenlijn 1765**
  - vanuit het buitenland + 32 78 15 1765 (betalend)
- via de Pensioendienst-website - rubriek 'formulieren'

U ondertekent het ingevulde formulier en stuurt het per gewone post naar het adres dat vermeld wordt op het formulier.

De aanvraag van het overlevingspensioen kunt u ook indienen via de toepassing **www.pensioenaanvraag.be** waarvan de link te vinden is op de homepage (linkerkolom) van de Pensioendienst-website.

Maximumbedragen voor de overlevingspensioenen en overgangsuitkeringen

Maximumbedragen

De overlevingspensioenen en overgangsuitkeringen worden beperkt tot 2 maximumbedragen:

- een **relatief maximum**;
- een **absoluut maximum**.

Het relatief maximum

Het relatief maximum bedraagt 50% van de maximumwedge verbonden aan de laatste graad van de overleden huwelijkspartner, vermenigvuldigd met de breuk T/N.

T = totaal van de aanneembare diensten en perioden uitgedrukt in maanden. In principe zijn de aanneembare diensten en periodes dezelfde als voor een rustpensioen dat zou ingaan op dezelfde datum.

N = aantal maanden tussen 20ste verjaardag en het overlijden, met een maximum van 480 (als de overleden huwelijkspartner vóór zijn 60^e verjaardag wegens lichamelijke ongeschiktheid of het bereiken van de leeftijdsgrens gepensioneerd was, is N het aantal maanden tussen de 20^e verjaardag en zijn oppensioensstelling).

Als het pensioen echter niet voortvloeit uit een hoofdamt of als de ambtenaar niet tijdens zijn loopbaan is overleden en hij slechts tussen 5 en 20 dienstjaren telde, bedraagt het relatief maximum 50% van de laatste wedde van de overleden ambtenaar, vermenigvuldigd met de breuk T/N.

Het absoluut maximum

Het absoluut maximum voor een overlevingspensioen is vastgesteld op € 55 874,88 bruto per jaar (index 1,6734 op 30 juni 2017) of € 4 656,24 bruto per maand.

Gewaarborgd minimumbedrag

Gewaarborgd minimumbedrag

Als na de berekening van het overlevingspensioen of de overgangsuitkering blijkt dat het bedrag lager is dan het gewaarborgd minimum voor een overlevingspensioen, meer bepaald € 1 167,06 per maand (index 1,6734 op 30 juni 2017), wordt een supplement toegekend om het gewaarborgd minimumbedrag te bereiken.

Geen enkel gewaarborgd minimumbedrag wordt toegekend aan:

- de langstlevende huwelijkspartner:
  - die een tijdelijk overlevingspensioen geniet;
  - van wie de huwelijkspartner in bijambt werkte;
  - van wie de huwelijkspartner een uitgesteld pensioen genoot;
  - van wie de huwelijkspartner een onmiddellijk pensioen genoot zonder 20 dienstjaren te tellen;
- de uit de echt gescheiden huwelijkspartner;
- de wezen.

Vermindering van het supplement gewaarborgd minimum

Als de gepensioneerde andere pensioenen of renten geniet, worden deze van het supplement afgetrokken (renten wegens arbeidsongevallen en andere tegemoetkomingen die lichamelijke schade vergoeden, worden slechts voor de helft afgetrokken).

● Voorbeeld

Als uw overleden huwelijkspartner een gemengde loopbaan had (ambtenarenstelsel/werknemersstelsel), dan zal de overgangsuitkering die toegekend wordt binnen het pensioenstelsel van de werknemers afgetrokken worden van het supplement dat binnen het pensioenstelsel van de ambtenaren aan de overgangsuitkering wordt toegekend.

Schorsing van het supplement gewaarborgd minimum

De betaling van het supplement bij het overlevingspensioen wordt stopgezet als de betrokkene een beroepsactiviteit uitoefent die tot de schorsing of vermindering van het overlevingspensioen leidt.

De overgangsuitkering kan onbeperkt gecumuleerd worden met inkomsten uit een beroepsactiviteit of een vervangingsinkomen, maar dat geldt niet voor het supplement gewaarborgd minimum. De betaling van het supplement bij de overgangsuitkering wordt stopgezet als de betrokkene een beroepsactiviteit uitoefent of een vervangingsinkomen krijgt die tot de schorsing of vermindering van het overlevingspensioen zou leiden.

Cumulatie

De uitoefening van een beroepsactiviteit, het voordeel van een vervangingsinkomen of een rust- of overlevingspensioen kan een belangrijke invloed hebben op de betaling van uw overlevingspensioen.

De overgangsuitkering daarentegen kan gecumuleerd worden met een beroeps- of vervangingsinkomen zonder beperking van de inkomsten.

Let wel: het voordeel van een rustpensioen of een andere overgangsuitkering kan wel een invloed hebben op de betaling van de overgangsuitkering.

Bijzondere regels gelden als u een gewaarborgd minimum geniet.

Meer info hierover vindt u in de brochure 'Cumulatie met pensioenen van het ambtenarenstelsel'.

Andere voordelen

Vakantiegeld en aanvullende toeslag bij het vakantiegeld	40
Begrafenisvergoeding	41

Vakantiegeld en aanvullende toeslag bij het vakantiegeld

Automatische toekenning van het vakantiegeld

De langstlevende huwelijkspartner die een overgangsuitkering krijgt, heeft geen recht op vakantiegeld.

De Pensioendienst onderzoekt ambtshalve of u recht heeft op het gewone of aanvullende vakantiegeld. U hoeft dit niet aan te vragen.

Gewoon vakantiegeld

De langstlevende huwelijkspartner en de uit de echt gescheiden huwelijkspartner die een overlevingspensioen krijgen, krijgen gewoon vakantiegeld als er op 1 mei van het lopende jaar aan volgende voorwaarden wordt voldaan:

- 45 jaar zijn, behalve wanneer er sprake is van een blijvende ongeschiktheid van 66% of een kind ten laste dat recht geeft op kinderbijslag;
- niet hertrouwd zijn;
- voor mei een pensioen genieten dat niet verminderd kan worden wegens uitoefening van een beroepsactiviteit of het genot van een vervangingsinkomen en waarvan het bruto maandelijks bedrag niet hoger is dan € 1 771,84;
- dit pensioen voor mei niet cumuleren met één of meerdere andere pensioenen of elk ander gelijkaardig voordeel voor een bedrag hoger dan € 1 771,84.

Onder bepaalde voorwaarden kunnen ook wezen gewoon vakantiegeld ontvangen.

In 2017 bedraagt het vakantiegeld € 255,24.

Aanvullende toeslag bij het vakantiegeld

Een aanvullende toeslag bij het vakantiegeld wordt toegekend aan de titularis van een pensioen van langstlevende huwelijkspartner die van een supplement gewaarborgd minimum geniet dat niet geschorst is wegens uitoefening van een beroepsactiviteit.

In 2017 bedraagt deze aanvullende toeslag € 385,88.

Vermindering van het vakantiegeld

Het globaal bedrag van het gewoon vakantiegeld en de aanvullende toeslag wordt beperkt tot het pensioenbedrag dat in de loop van mei betaald wordt. De bedragen van het vakantiegeld en de aanvullende toeslag worden respectievelijk verminderd met de bedragen van het vakantiegeld en de aanvullende toeslag die sommige gepensioneerden ontvangen voor een pensioen van het werknemersstelsel (toegekend door de Pensioendienst).

Begrafenisvergoeding

Waarover gaat het?

De nabestaanden kunnen bij het overlijden van een pensioengerechtigde ten laste van de Staatskas, een vergoeding krijgen ter compensatie van de gedane begrafenis kosten.

Wie heeft recht op de begrafenisvergoeding?

- De langstlevende huwelijkspartner (weduwe/weduwenaar, de niet uit de echt noch van tafel en bed gescheiden huwelijkspartner).
of
- Als er geen langstlevende huwelijkspartner is: de erfgenamen in rechte lijn (ouders, kinderen, kleinkinderen) van de rechtgever.
of
- Als er geen erfgenamen zijn: elke derde persoon die bewijst dat hij de begrafenis kosten heeft betaald (bijvoorbeeld: broer of zus, de uit de echt gescheiden huwelijkspartner of de van tafel en bed gescheiden huwelijkspartner, een instelling,...).

Hoeveel bedraagt de begrafenisvergoeding?

- Voor de langstlevende huwelijkspartner en de erfgenamen in rechte lijn is de begrafenisvergoeding gelijk aan het laatste brutomaandbedrag van het rustpensioen, beperkt tot € 2 641,88 (bedrag op 1 januari 2017).
- Voor de andere rechthebbenden is het bedrag van de vergoeding gelijk aan de werkelijk gedane kosten zonder echter het laatste brutomaandbedrag van het rustpensioen te overschrijden, altijd beperkt tot € 2 641,88 (bedrag op 1 januari 2017).

Moet de begrafenisvergoeding worden aangevraagd?

- De langstlevende huwelijkspartner (noch uit de echt, noch van tafel en bed gescheiden huwelijkspartner) ontvangt de begrafenisvergoeding automatisch als het overlevingspensioen of een overgangsuitkering ambtshalve (dus zonder aanvraag) werd toegekend.
- In alle andere gevallen is een aanvraag vereist.

Waar moet de aanvraag begrafenisvergoeding worden ingediend?

De aanvraag gebeurt door middel van het formulier 'Begrafenisvergoeding'. Dit aanvraagformulier kunt u verkrijgen:

- in de Pensioenpunten
- via de gratis **Pensioenlijn 1765**
- vanuit het buitenland + 32 78 15 1765 (betalend)
- via de Pensioendienst-website - rubriek 'formulieren'

Overlevings- pensioenen

De uitbetaling

Uitbetaling van de pensioenen	43
Betalingswijzen	44
Inhoudingen op de pensioenen	45
Terugvorderingen	45
Aanpassing van de pensioenbedragen	46
Beslaglegging en overdracht	46

Als u vragen hebt over DE BETALING van uw pensioen:

Telefonisch	Via de Pensioenlijn (gratis nummer) 1765 + code 6151 Vanaf het buitenland (betalend): + 32 78 15 1765 + code 6151 <ul style="list-style-type: none"> • Bel naar het nummer 1765 en luister aandachtig naar de instructies: <ul style="list-style-type: none"> • druk 1 voor Nederlands, druk vervolgens opnieuw op 1 • geef dan de code 6151 in • en maak uw keuze in functie van de reden van uw oproep.
Per mail	ccpay@pensioendienst.fgov.be
Per brief	Pensioendienst - Dienst Betalingen Zuidertoren - 1060 Brussel

Uitbetaling van de pensioenen

**Voor het overlevingspensioen
zijn dezelfde regels van toepassing
als voor de overgangsuitkering.**

Uitbetaling bij het begin of op het einde van de maand

Gewoonlijk wordt het pensioen uitbetaald op de laatste werkdag van de maand waarop het betrekking heeft (= betaling na vervallen termijn). Het pensioen van december wordt echter uitbetaald op de eerste werkdag van januari.

Sommige pensioenen worden uitbetaald op de eerste werkdag van de maand waarop ze betrekking hebben (= voorafbetaling). Dat is het geval voor:

- een pensioen dat is ingegaan vóór 1 januari 1988;
- een overlevingspensioen dat wordt toegekend aan de rechthebbende van iemand wiens pensioen of wedde bij zijn overlijden vooraf betaald werd.

Betalingswijzen

De 2 meest courante betalingswijzen in België zijn:

- de circulaire cheque;
- storting op een post- of bankrekening.

Beide betalingswijzen zijn gratis voor de gepensioneerde.

Als de (toekomstige) gepensioneerde geen andere instructies geeft, wordt zijn pensioen door middel van een circulaire cheque uitbetaald. Uiteraard is een betaling op een post- of bankrekening veiliger. Het pensioen wordt dan gestort op een rekening bij een bank die daartoe een akkoord heeft afgesloten met de federale overheid (in de praktijk hebben bijna alle banken dat gedaan). Het moet gaan om een rekening op naam van de gepensioneerde zelf.

Om de betaling op een post- of bankrekening te verkrijgen, kunt u alle nieuwe Belgische rekeningnummers en alle wijzigingen van Belgische rekeningnummers doorgeven via

- www.mypension.be;
- post;
- e-mail: mun@pensioendienst.fgov.be;
- fax: 02/888.59.74.

Als u op een andere wijze wenst te worden uitbetaald (per volmacht aan een derde, of op een rekening in buitenlandse munt) of als uw pensioen geheel of gedeeltelijk moet worden uitbetaald aan een derde (bv. bij beslaglegging in geval van schulden of onderhoudsgeld), dan neemt u het best contact op met de Pensioendienst - Dienst Betalingen (contactgegevens zie vorige pagina).

Inhoudingen op de pensioenen

Voor het overlevingspensioen zijn dezelfde regels van toepassing als voor de overgangsuitkering.

De inhoudingen op het overlevingspensioen zijn:

- de ziekte- en invaliditeitsverzekering;
- de solidariteitsbijdrage;
- de bedrijfsvoorheffing.

De inhouding ziekte en invaliditeit

Op grond van de wetgeving op de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering wordt op de overlevingspensioenen die een bepaald bedrag overschrijden, 3,55% ingehouden.

De solidariteitsbijdrage

Op de overlevingspensioenen wordt vanaf een bepaald bedrag een solidariteitsbijdrage van 0,5% tot 2% afgehouden. Deze bedragen variëren naargelang het totaal maandelijks brutobedrag van alle pensioenen die de gepensioneerde geniet en naargelang zijn gezinstoestand (alleenstaand of met gezinslast).

De bedrijfsvoorheffing

De pensioenen zijn ook onderworpen aan de bedrijfsvoorheffing, het deel van de personenbelasting dat aan de bron wordt ingehouden.

Terugvorderingen

In toepassing van de artikelen 17 en 18 van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het handvest van de sociaalverzekerde, mag de Pensioendienst geen onterecht betaalde pensioenbedragen terugvorderen die het gevolg zijn van een juridische vergissing (bijvoorbeeld de verkeerde toepassing van de wettelijke of reglementaire bepalingen) of van een materiële vergissing (bijvoorbeeld een coderingsfout). In deze gevallen zal de Pensioendienst u een gemotiveerde beslissing toesturen waarin de wijziging van het pensioenbedrag (of de overgangsuitkering) voor de toekomst wordt aangetoond.

Toch kan de Pensioendienst onterecht betaalde pensioenbedragen terugvorderen binnen een termijn van 6 maanden als deze:

- niet kon beschikken over de informatie die toelaat om de betaling van de onverschuldigd betaalde bedragen te vermijden;
- rekening heeft gehouden met de enige beschikbare elementen, die nadien onjuist blijken te zijn;
- materieel gezien de mogelijkheid niet had om rekening te houden met een nieuw element dat hem werd meegedeeld.

Aanpassing van de pensioenbedragen

Aanpassing aan de indexschommelingen

Het overlevingspensioen en de overgangsuitkering volgen de evolutie van de index van de consumptieprijzen.

Aanpassing aan de evolutie van de bezoldigingen (perequatie)

De overlevingspensioenen volgen de evolutie van de bezoldigingen buiten index. Die aanpassing wordt "perequatie" genoemd. Deze wordt ambtshalve toegepast en moet dus niet worden aangevraagd. Daarentegen volgt de overgangsuitkering de evolutie van de bezoldigingen niet.

Beslaglegging en overdracht

De pensioenbedragen zijn slechts binnen bepaalde grenzen vatbaar voor beslaglegging of overdracht.

De grensbedragen voor het jaar 2017 zijn vastgesteld als volgt:

Nettogrensbetrag voor het jaar 2017	Sommen die vatbaar zijn voor beslag of overdracht
op het gedeelte van de pensioenen onder of gelijk aan € 1 085	€ 0,00
op het gedeelte van de pensioenen tussen € 1 085,01 en € 1 166	20% (= max. € 16,20)
op het gedeelte van de pensioenen tussen € 1 166,01 en € 1 407	40% (= max. € 96,40)
op het gedeelte van de pensioenen boven € 1 407	Alles

Als er één of meer kinderen ten laste zijn worden de vermelde bedragen verhoogd met € 67,00 per kind ten laste.

In principe komt het totaalbedrag van de pensioenen, renten, wedden, ... in aanmerking voor het bepalen van de beslaglegging of de overdracht.

De bedragen in dit onderdeel zijn niet gekoppeld aan de indexevolutie en worden jaarlijks vastgesteld.

In geval van onderhoudsverplichting (bijv. bij echtscheiding) gelden deze grenzen niet. Het volledige bedrag kan dan vatbaar zijn voor beslaglegging of overdracht.

Bijlagen

Bijlage 1

Wat te doen bij het overlijden van een gepensioneerde ?..... 48

Bijlage 2

Veelgestelde vragen (FAQ) 50

Bijlage 3

Enkele voorbeelden 53

Bijlage 1 – Wat te doen bij het overlijden van een gepensioneerde ?

Algemene regel

- De gepensioneerde was **in België gedomicilieerd**
Het overlijden moet niet aan de Pensioendienst **gemeld worden**. Dit zal automatisch gebeuren door de kruispuntbank van de sociale zekerheid.
- De gepensioneerde was **in het buitenland gedomicilieerd**
Het overlijden moet zonder uitstel aangegeven worden bij de bevoegde lokale overheid die een overlijdensakte moet opmaken. Bezorg een kopie van de overlijdensakte aan de Pensioendienst – dienst betalingen (*contactgegevens zie pag. 43*), zodat deze de pensioenbetalingen kunnen stopzetten.

Niet geïnde circulaire cheques

Als de overledene per circulaire cheque betaald werd en één of meerdere cheques niet geïnd zijn, dan mogen deze na het overlijden niet geïnd worden door iemand anders! Geef de circulaire cheque mee aan de postbode of geef ze af in uw postkantoor. Bpost zal het bedrag van de cheque storten op de uitgifterekening van de Pensioendienst. De dienst betalingen kijkt na of de nalatenschap nog aanspraak kan maken op dit bedrag en zal in voorkomend geval de gelden betalen aan de nalatenschap.

Bijlage 1 – Wat te doen bij het overlijden van een gepensioneerde ?

Het pensioen van de maand van het overlijden

Wie heeft recht op de uitbetaling van het pensioen van de maand van het overlijden als de gepensioneerde al overleden was vóór de uitbetaling?

- De langstlevende huwelijkspartner.

Als er geen langstlevende huwelijkspartner is:

- de wezen, op voorwaarde dat zij aanspraak kunnen maken op een overlevingspensioen;
- andere erfgenamen kunnen geen aanspraak maken op de betaling van het pensioen voor de maand waarin de gepensioneerde overleed.

De achterstallen

Wie heeft recht op de achterstallen die nog verschuldigd zijn bij het overlijden van een gepensioneerde?

- De langstlevende huwelijkspartner.

Als er geen langstlevende huwelijkspartner is:

- De wezen, op voorwaarde dat zij aanspraak kunnen maken op een overlevingspensioen.
- Als er geen langstlevende huwelijkspartner of wezen zijn:
  - In dit geval worden alle achterstallen aan de nalatenschap uitbetaald op voorwaarde dat daartoe binnen het jaar na datum van het overlijden een aanvraag wordt gericht aan de Pensioendienst - Dienst Betalingen.

NB: Bij betaling van het pensioen op een bankrekening kan het gebeuren dat het pensioen nog wordt doorbetaald na de maand van het overlijden (bijvoorbeeld wanneer de Pensioendienst - Dienst Betalingen niet tijdig op de hoogte wordt gebracht van het overlijden). In een dergelijk geval zal de bank, zodra de Pensioendienst - Dienst Betalingen daarom verzoekt, de onterecht uitbetaalde bedragen onmiddellijk van de rekening halen en aan de Pensioendienst - Dienst Betalingen terugstorten.

Bijlage 2 Veelgestelde vragen (FAQ)

Ik heb al een eigen rustpensioen en mijn huwelijkspartner is overleden.

Kan ik kiezen voor het rustpensioen van mijn huwelijkspartner omdat dit hoger is?

Neen

Het rustpensioen is een persoonlijk recht en kan niet worden overgedragen tussen echtgenoten. Het eigen rustpensioen waarvoor men zelf heeft gewerkt, blijft bijgevolg altijd verworven.

U kunt wel een overlevingspensioen aanvragen. Het gelijktijdig genot van uw eigen rustpensioen met een overlevingspensioen is onderworpen aan cumulatieregels. Concreet betekent dit dat het totaal van beide pensioenen niet meer mag bedragen dan een bepaald bedrag.

Deze cumulatieregel geldt in ieder pensioenstelsel (werknemers, zelfstandigen, ambtenaren). De vaststelling van dit bedrag is echter verschillend per pensioenstelsel.

In de pensioenreglementering van het ambtenarenstelsel is dit bedrag vastgesteld op 55% van de maximumwedde verbonden aan de laatste graad van de overleden huwelijkspartner, die in aanmerking wordt genomen bij de berekening van het overlevingspensioen. Op deze regel zijn er enkele uitzonderingen, die een kleinere vermindering mogelijk maken wanneer het totale bedrag van de pensioenen bepaalde grenzen niet overschrijdt.

Als de som van uw eigen rustpensioen en het overlevingspensioen deze grens overschrijdt, wordt – kort samengevat – een vermindering toegepast volgens de volgende procedure:

- de betaling van het eigen rustpensioen blijft behouden;
- het gedeelte dat het toegestane maximumbedrag overschrijdt wordt afgetrokken van het overlevingspensioen.

De cumulatieregelgeving is erg complex. Indien u graag meer informatie over deze materie ontvangt, dan kunt u terecht in onze Pensioenpunten of kunt u telefonisch contact opnemen via de gratis **pensioenlijn 1765** of +32 78 15 1765 vanuit het buitenland (betalend).

Bijlage 2 Veelgestelde vragen (FAQ)

Heb ik als langstlevende huwelijkspartner recht op een begrafenisvergoeding?

Ja

U hebt recht op een begrafenisvergoeding als uw huwelijkspartner bij zijn overlijden een rustpensioen genoot dat werd beheerd door de Pensioendienst. Deze vergoeding wordt automatisch toegekend.

Als uw huwelijkspartner echter in actieve dienst is overleden, moet u zich hiervoor wenden tot de personeelsdienst van zijn werkgever.

Wordt de begrafenisvergoeding ook automatisch toegekend aan de kinderen (of eventueel aan andere personen)?

Neen

Hiervoor moet steeds een schriftelijke aanvraag worden ingediend. *(zie pag. 34).*

Ik woon samen met mijn partner

die een rustpensioen ontvangt van de Pensioendienst.

Heb ik later, bij zijn overlijden recht op een overlevingspensioen?

Neen

In de huidige pensioenwetgeving wordt samenwonen, ook al is het bevestigd in een wettelijk samenlevingscontract, niet gelijkgesteld aan een huwelijk en verleent bijgevolg geen recht op een overlevingspensioen.

Bijlage 2

Veelgestelde vragen (FAQ)

Ik heb een overlevingspensioen (of een overgangsuitkering) en overweeg om te gaan samenwonen.

Verlies ik dan mijn overlevingspensioen of overgangsuitkering?

Neen

Enkel een nieuw huwelijk geeft aanleiding tot schorsing van de uitbetaling van een overlevingspensioen of een overgangsuitkering, samenwonen niet.

Na mijn echtscheiding ben ik hertrouwd.

Ik heb dus geen recht op het overlevingspensioen van mijn ex-huwelijkspartner.

Heeft mijn minderjarig kind uit het huwelijk met mijn ex-huwelijkspartner dan geen rechten op een eventueel gedeelte van het overlevingspensioen?

Ja

In bepaalde gevallen kan uw minderjarig kind recht hebben op een gedeelte van het overlevingspensioen. Dit overlevingspensioen kan zelfs tot de leeftijd van 25 jaar worden uitbetaald zolang er recht is op kinderbijslag.

Zolang de Pensioendienst echter een overlevingspensioen uitkeert aan een minderjarige wees zullen de beroepsinkomsten (of het vervangingsinkomen) van de langstlevende ouder in aanmerking worden genomen voor de toepassing van de cumulatierregels.

Bijlage 3

Enkele voorbeelden

Op het moment van het overlijden van de rechtgever is er

een langstlevende huwelijkspartner

en een uit de echt gescheiden huwelijkspartner

Voorbeeld 1

Gegevens

X overlijdt op 03/03/2015.

LLH

De langstlevende huwelijkspartner is 35 jaar.

Het huwelijk met X heeft 10 maanden geduurd.

Geen enkele uitzonderingsvoorwaarde betreffende de huwelijksduur is van toepassing. Er is evenmin sprake van een periode van wettelijke samenleving voorafgaand aan het huwelijk.

De langstlevende huwelijkspartner oefent een beroepsactiviteit uit.

UEH

De uit de echt gescheiden huwelijkspartner, waarmee X 10 jaar getrouwd is geweest, is 46 jaar oud. De uit de echt gescheiden huwelijkspartner geniet zelf van een rustpensioen op 01/06/2035.

TOEPASSINGSDATUM	DATUM VAN HET OVERLIJDEN	LEEFTIJD TOEKENNING
01/01/2015	01/01/2015 → 31/12/2015	45 jaar

LLH -45

Aangezien het huwelijk geen 12 maanden heeft geduurd, heeft de LLH enkel recht op **een tijdelijk overlevingspensioen** gedurende 12 maanden. Het deel waarop de UEH aanspraak kan maken, wordt van het tijdelijk overlevingspensioen van de LLH afgetrokken. Hij heeft geen recht op een overgangsuitkering.

De regelgeving over cumulatie van een overlevingspensioen met een beroepsactiviteit is van toepassing.

UEH +45

De uitbetaling van het overlevingspensioen van de UEH wordt geschorst vanaf de ingangsdatum van dit pensioen.

Het overlevingspensioen van de UEH kan uitbetaald worden vanaf 01/06/2035, met name de datum waarop hij zelf een rustpensioen zal krijgen. De regelgeving over cumulatie van een overlevingspensioen met een rustpensioen is van toepassing.

Bijlage 3 Enkele voorbeelden

Op het moment van het overlijden van de rechtgever is er

een langstlevende huwelijkspartner
en een uit de echt gescheiden huwelijkspartner

Voorbeeld 2 Gegevens

X overlijdt op 04/09/2016.

LLH De langstlevende huwelijkspartner is 33 jaar oud op het moment van het overlijden en heeft een kind ten laste.

UEH De uit de echt gescheiden huwelijkspartner is 50 jaar oud op het moment van het overlijden van X en hij geniet vanaf 01/11/2016 een pensioen wegens lichamelijke ongeschiktheid.

TOEPASSINGSDATUM	DATUM VAN HET OVERLIJDEN	LEEFTIJD TOEKENNING
01/01/2016	01/01/2016 → 31/12/2016	45 jaar en 6 maanden

LLH -45,5 De LLH is dus jonger dan de vereiste 45 jaar en 6 maanden. Hij heeft recht op een **overgangsuitkering** gedurende 24 maanden (een kind ten laste) vanaf 01/10/2016. Hij kan zijn inkomsten uit zijn beroepsactiviteit vrij cumuleren met zijn overgangsuitkering. De overgangsuitkering wordt volledig betaald aan de LLH (er is geen verdeling van de overgangsuitkering tussen de LLH en de UEH).

	LLH	Overlevingspensioen van de LLH
Overlijden NA 31/12/2014	- 45 jaar en 6 maanden	<ul style="list-style-type: none"> Uitbetaling geschorst tot aan het rustpensioen Recht op een overgangsuitkering gedurende 12 (of 24) maanden

Zijn overlevingspensioen zal in betaling gezet worden wanneer hij zelf een rustpensioen krijgt. Op dat moment is de regelgeving over cumulatie van een overlevingspensioen met een rustpensioen van toepassing.

Het deel van het overlevingspensioen waarop de UEH aanspraak kan maken, wordt van het overlevingspensioen van de LLH afgetrokken. Het deel van de LLH kan echter niet kleiner zijn dan de helft van het globale overlevingspensioen.

UEH +45 De UEH heeft nooit recht op een overgangsuitkering. De betaling van zijn overlevingspensioen wordt geschorst vanaf de ingangsdatum van het overlevingspensioen.

	LLH	UEH	Overlevingspensioen van de UEH
Overlijden NA 31/12/2014	- 45 jaar en 6 maanden	+ 45 jaar	Uitbetaling geschorst tot aan het rustpensioen

Het overlevingspensioen kan in betaling gezet worden vanaf 01/11/2016, met name de datum waarop hij zelf een rustpensioen wegens lichamelijke ongeschiktheid geniet. Op dat moment is de regelgeving over cumulatie van een rustpensioen met een overlevingspensioen van toepassing.

Bijlage 3 Enkele voorbeelden

Op het moment van het overlijden van de rechtgever is er

een langstlevende huwelijkspartner
en een uit de echt gescheiden huwelijkspartner

Voorbeeld 3 Gegevens

X overlijdt op 03/03/2019.

LLH De langstlevende huwelijkspartner is 46 jaar op het moment van het overlijden en hij heeft een beroepsactiviteit.

UEH De uit de echt gescheiden huwelijkspartner is 43 jaar op het moment van het overlijden en hij oefent een beroepsactiviteit uit.

TOEPASSINGSDATUM	DATUM VAN HET OVERLIJDEN	LEEFTIJD TOEKENNING
01/01/2019	01/01/2019 → 31/12/2019	47 jaar

LLH -47 De LLH, die op het moment van het overlijden van zijn huwelijkspartner jonger is dan 47 jaar, heeft recht op een overgangsuitkering gedurende 12 maanden. Hij kan zijn inkomsten uit zijn beroepsactiviteit vrij cumuleren met zijn overgangsuitkering. De overgangsuitkering wordt volledig betaald aan de LLH (er is geen verdeling van de overgangsuitkering tussen de LLH en de UEH).

	LLH	Overlevingspensioen van de LLH
Overlijden NA 31/12/2014	- 47 jaar	<ul style="list-style-type: none"> Uitbetaling geschorst tot aan het rustpensioen Recht op een overgangsuitkering gedurende 12 maanden

Het overlevingspensioen kan in betaling gezet worden op het moment dat hij zelf een rustpensioen geniet. Op dat moment is de regelgeving over cumulatie van een overlevingspensioen met een rustpensioen van toepassing.

Het overlevingspensioen waarop de UEH aanspraak kan maken, wordt van het overlevingspensioen dat aan de LLH is toegekend, afgetrokken (er is wel een verdeling van het overlevingspensioen tussen de LLH en de UEH). Het deel van de LLH kan echter niet kleiner zijn dan de helft van het globale overlevingspensioen.

UEH -45 De UEH heeft nooit recht op een overgangsuitkering. De uitbetaling van zijn overlevingspensioen wordt geschorst vanaf de ingangsdatum van dit pensioen tot hij zelf een rustpensioen krijgt.

Op dat moment is de regelgeving over cumulatie van een overlevingspensioen met een rustpensioen van toepassing.

	LLH	UEH	Overlevingspensioen van de UEH
Overlijden NA 31/12/2014	- 47 jaar	- 45 jaar	Uitbetaling geschorst tot aan het rustpensioen

Bijlage 3 Enkele voorbeelden

Op het moment van het overlijden van de rechtgever is er

een langstlevende huwelijkspartner
en een uit de echt gescheiden huwelijkspartner

Voorbeeld 4 Gegevens

X overlijdt op 01/02/2015.

LLH De langstlevende huwelijkspartner is 52 jaar en voldoet aan de voorwaarden om recht te hebben op een overlevingspensioen. Hij oefent geen beroepsactiviteit uit.

UEH De uit de echt gescheiden huwelijkspartner is 55 jaar op het moment van het overlijden van X. Hij dient zijn aanvraag in op 01/06/2016. Hij oefent wel een beroepsactiviteit uit.

TOEPASSINGSDATUM	DATUM VAN HET OVERLIJDEN	LEEFTIJD TOEKENNING
01/01/2015	01/01/2015 → 31/12/2015	45 jaar

LLH +45 Het overlevingspensioen kan vanaf 01/03/2015 uitbetaald worden.

Overlijden NA 31/12/2014	LLH +45 jaar	Overlevingspensioen van de LLH
	→	• Uitbetaling (onder voorbehoud van de cumulatierregels)

Het overlevingspensioen waarop de UEH aanspraak kan maken, wordt van het overlevingspensioen dat aan de van de LLH is toegekend, afgetrokken (er is een verdeling van het overlevingspensioen tussen de LLH en de UEH). Het deel van de LLH kan echter niet kleiner zijn dan de helft van het globale overlevingspensioen. Aangezien de UEH zijn aanvraag niet heeft ingediend binnen de 12 maanden die volgen op het overlijden van de rechtgever, kan het volledige overlevingspensioen aan de LLH worden toegekend.

UEH +45 Een overlevingspensioen had betaald kunnen worden (onder voorbehoud van de cumulatierregels tussen een overlevingspensioen en een beroepsactiviteit) indien de 55-jarige UEH een aanvraag binnen de 12 maanden na het overlijden van zijn ex-huwelijkspartner had ingediend. Aangezien hij zijn aanvraag meer dan 12 maanden na het overlijden van zijn ex-huwelijkspartner heeft ingediend, heeft hij **geen recht meer op een overlevingspensioen**.

Bijlage 3 Enkele voorbeelden

Op het moment van het overlijden van de rechtgever is er

een langstlevende huwelijkspartner
en een wees uit een vorig huwelijk

Voorbeeld 1 Gegevens

X overlijdt op 08/01/2015.

LLH De langstlevende huwelijkspartner is 30 jaar op het moment van het overlijden en heeft geen kinderen.

W Er is een wees uit een vorig huwelijk van X.

LLH De langstlevende huwelijkspartner krijgt vanaf 01/01/2025 een pensioen wegens lichamelijke ongeschiktheid. Op die datum heeft de wees geen recht meer op een wezenpensioen.

TOEPASSINGSDATUM	DATUM VAN HET OVERLIJDEN	LEEFTIJD TOEKENNING
01/01/2015	01/01/2015 → 31/12/2015	45 jaar

LLH -45 De LLH is jonger dan 45 jaar op het moment van het overlijden van X. De LLH krijgt vanaf 01/02/2015 een **overgangsuitkering** gedurende 12 maanden. Het bedrag van de overgangsuitkering is het totale bedrag zonder verdeling met de wees.

Overlijden NA 31/12/2014	LLH -45 jaar	Overlevingspensioen van de LLH
	→	• Uitbetaling geschorst tot aan het rustpensioen
	→	• Recht op een overgangsuitkering gedurende 12 maanden

De betaling van het overlevingspensioen, dat wel gedeeld wordt met de wees, wordt geschorst vanaf de ingangsdatum van het overlevingspensioen. Het overlevingspensioen kan in betaling gezet worden vanaf het moment dat de langstlevende huwelijkspartner het rustpensioen wegens lichamelijke ongeschiktheid geniet (01/01/2025). Aangezien op die datum de wees niet langer recht heeft op een pensioen, heeft de langstlevende huwelijkspartner recht op het volledige bedrag van het overlevingspensioen. Vermits de langstlevende huwelijkspartner een pensioen wegens lichamelijke ongeschiktheid en een overlevingspensioen cumuleert, zal de regelgeving over de cumulatie van een rustpensioen en een overlevingspensioen van toepassing zijn.

W De wees geniet het overlevingspensioen, waarvan het bedrag gedeeld wordt met de langstlevende huwelijkspartner vanaf 01/02/2015.

De Pensioendienst

Dienstverlening & contact

Enkele woorden over de Pensioendienst	59
De Pensioendienst contacteren	60
Het Contact Center van de Pensioendienst.....	60
Het Contact Center BETALINGEN van de Pensioendienst	60
Een Pensioenpunt bezoeken	61
U heeft een klacht?	63

Enkele woorden over de Pensioendienst

Op 1 april 2016 zijn de Pensioendienst voor de Overheidssector (PDOS) en de Rijksdienst voor Pensioenen (RVP) gefuseerd om samen de Federale Pensioendienst - kortweg FPD of dé Pensioendienst - te vormen.

Opdracht

De FPD:

- geeft op een heldere manier advies en informatie over het pensioen, via verschillende kanalen die aangepast zijn aan de behoeften en aan de doelgroepen;
- berekent de pensioenen van de werknemers, de ambtenaren, en van de IGO op basis van gegevens die tot zijn beschikking gesteld worden; vervolgens betekent hij hun rechten aan de (toekomstige) gepensioneerden;
- betaalt de pensioenen van de werknemers, de ambtenaren, de zelfstandigen en de IGO, en verbindt zich ertoe een correcte en stipte betaling aan zijn klanten te verzekeren;
- ondersteunt het beleidswerk, door zijn gegevens, zijn analyses en zijn expertise op strategisch, juridisch, financieel en actuair gebied ter beschikking te stellen van de politieke beslissers.

Wat betekent dat in cijfers?

Jaarlijks:

- betaalt de Pensioendienst meer dan 37 miljard euro aan 2,35 miljoen gepensioneerden;
- bellen 880 000 burgers naar de gratis **Pensioenlijn** om een expert ambtenaren-of werknemerspensioenen te spreken of een vraag over hun zelfstandigenpensioen te stellen;
- bezoeken 174 000 gepensioneerden en toekomstige gepensioneerden een Pensioenpunt;
- surfen 2 500 000 geïnteresseerden naar **mypension.be**;
- surfen 1 600 000 geïnteresseerden naar de website van de FPD;
- ontvangt de FPD meer dan 170 000 brieven en e-mails met de vraag om inlichtingen.

De Pensioendienst contacteren

Het Contact Center van de Pensioendienst

Per telefoon

U kunt het Contact Center bereiken via de **Pensioenlijn 1765** (gratis vanuit België) (+ 32 78 15 1765 betalend vanuit het buitenland). Het Contact Center is alle werkdagen bereikbaar van 9.00 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur (behalve vrijdag tot 16.00 uur). De Pensioenlijn is het resultaat van nauwe samenwerking tussen de 2 pensioeninstellingen (FPD en RSVZ).

Nadat u uw taal gekozen hebt (druk **1** voor Nederlands),

- **drukt u op 1 indien u een brief ontvangen hebt waarin een code met 4 cijfers staat.** Geef vervolgens de 4 cijfers in en u wordt verbonden met een FPD-medewerker.
- **Indien u geen brief met 4 cijfers ontvangen hebt, kiest u voor 2** om met een FPD-medewerker te kunnen spreken.

Per mail

cc@pensioendienst.fgov.be

Per brief

Federale Pensioendienst
Zuidertoren – 1060 Brussel

Gelieve bij elke contactname uw rijksregisternummer (omgekeerde geboortedatum + 5 cijfers) vermeld op de keerzijde van uw identiteitskaart of uw rustpensioennummer (10 cijfers) mee te delen.

Het Contact Center BETALINGEN van de Pensioendienst

Per telefoon

Gratis vanuit België via de **Pensioenlijn 1765** + code 6151
Betalend vanuit het buitenland: + 32 78 15 1765 + code 6151
Bel naar het nummer **1765** en luister aandachtig naar de instructies: druk **1** voor Nederlands, druk vervolgens **opnieuw op 1** geef dan de **code 6151** in en maak uw keuze in functie van de reden van uw oproep.

Per mail

ccpay@pensioendienst.fgov.be

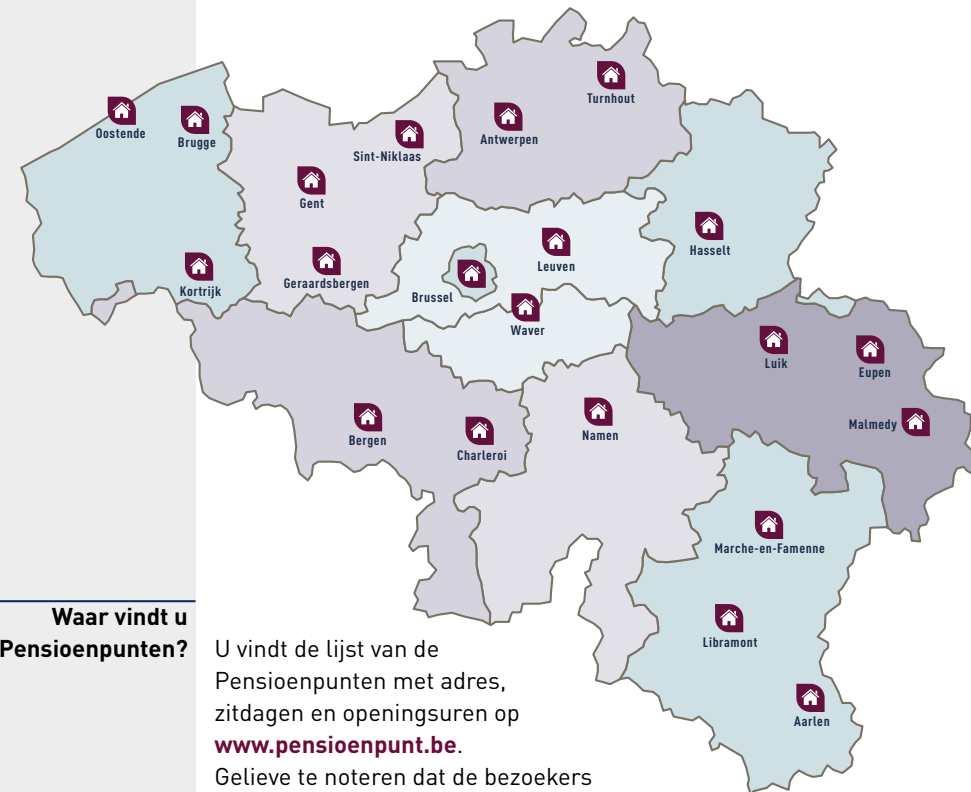
Per brief

Federale Pensioendienst -
Dienst Betalingen (Ambtenarenpensioenen)
Zuidertoren - 1060 Brussel

De Pensioendienst contacteren

Een Pensioenpunt bezoeken

Via de Pensioenpunten kunt u rechtstreeks met een FPD-medewerker in contact komen. Bij elk **Pensioenpunt** staan speciaal opgeleide medewerkers met jarenlange ervaring klaar. Iedereen die algemene of concrete inlichtingen wenst over zijn pensioen als ambtenaar, maar ook inlichtingen over de pensioenen van werknemers en van zelfstandigen, kan hier terecht.

Waar vindt u de Pensioenpunten?

U vindt de lijst van de Pensioenpunten met adres, zitdagen en openingsuren op **www.pensioenpunt.be**. Gelieve te noteren dat de bezoekers tijdens de onthaaluren zonder afspraak ontvangen worden in volgorde van aankomst. Indien u lange wachtrijen wil vermijden, raden wij u aan op voorhand een afspraak te maken door te bellen naar het gratis **Pensioenlijn 1765**.

De Pensioendienst contacteren

Een Pensioenpunt bezoeken

Enkele praktische tips

Bereid uw vragen goed voor en neem zoveel mogelijk documenten en gegevens in verband met uw vraag mee. Breng een document mee waarop uw rijksregisternummer vermeld staat.

Dikwijls kan de ambtenaar u meteen helpen, maar soms gebeurt het ook dat hij uw gegevens noteert en u vraagt om op een volgende zitdag terug te komen. De medewerkers van de Pensioenpunten komen regelmatig naar de administratie in Brussel om daar de binnengebrachte documenten aan de bevoegde diensten af te geven en om eventueel bijkomende gegevens op te zoeken in verband met de openstaande vragen.

Hou er rekening mee dat u soms wat moet wachten. Het kan tijd vragen om in een specifiek geval een volledig antwoord te geven.

U heeft een klacht?

U bent het niet eens met een beslissing die door de Pensioendienst is genomen (toekenning pensioenrecht, pensioenbedrag, ...), u vindt dat u te lang op een antwoord of een beslissing hoeft te wachten, u bent niet tevreden over het gedrag van een FPD-medewerker, de bereikbaarheid of de gegeven informatie, ... Hiervoor kunt u allemaal een klacht indienen. Wij raden u aan om het klachtenformulier te gebruiken.

Het formulier kunt u verkrijgen:

- aan het onthaal van de Pensioendienst;
- in de Pensioenpunten;
- via het Contact Center van de Pensioendienst: telefonisch via de **Pensioenlijn 1765**.

U stuurt het volledig ingevulde en ondertekende formulier per post ter attentie van de klachtencoördinator, Zuidertoren, 1060 Brussel of via mail naar: klachten@pensioendienst.fgov.be.

U kunt ook een gewone brief sturen, maar vermeld dan zeker volgende gegevens zodat de Pensioendienst uw klacht kan behandelen:

- uw naam;
- uw voornaam;
- **uw rijksregisternummer** (omgekeerde geboortedatum + 5 cijfers) vermeld op de keerzijde van uw identiteitskaart;
- uw adres;
- uw telefoonnummer en/of uw mailadres.

Verder vermeldt u:

- dat u een klacht heeft;
- zo concreet en duidelijk mogelijk waarover de klacht gaat.

Klachten over onze dienstverlening?

Meer informatie over klachtenmanagement vindt u terug:

- op onze website www.pensioendienst.fgov.be, in de rubriek 'contact';
- in de brochure 'Klachten over onze dienstverlening?'